SAMARANGSCH ADVERTENTIE-BLAD.

A°. 1859. Vrijdag 18 November. N°. 46.

Prijs per Jaar voor *Samarang* ƒ 12.—
„ „ „ buiten *Samarang* „ 14.—

Advertentiën te bezorgen tot 12 *ure 'smiddags.*

DIT ADVERTENTIE-BLAD WORDT IEDEREN VRIJDAG UITGEGEVEN.

De prijs der Advertentiën, is van *een* tot *tien* woorden *een gulden;* verder voor iedere *vijf* woorden *zestig duiten* of ¹/₂ *recepis,* behalve het zegelregt voor den Lande.

BIJ DIT BLAD BEHOORT EEN BIJVOEGSEL.

OFFICIEEL GEDEELTE.

Buitenzorg, *den 28sten October* 1859. (*No.* 4.)
(*Staatsblad No.* 84.)

Gelezen, enz.
Den Raad van Nederlandsch-Indie gehoord;—
Is goedgevonden en verstaan:
Eerstelijk: Met wijziging van het bepaalde bij het besluit van 5 Dec. 1855, No. 30, (staatsblad No. 78.) den prijs voor welken het zout van gouvernementswege op Java en Madura verkrijgbaar wordt gesteld, gerekend van primo December 1859 vast te stellen op ƒ 5.92 (vijf gulden twee en negentig cents) en ƒ 6.72 (zes gulden twee en zeventig cents), den picol.
Ten tweede: enz.
Afschrift, enz.

Ter ordonnancie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

EXTRACT *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.*

Buitenzorg, *den 29sten October* 1859. (No. 25.)
(*Staatsblad No.* 87.)

Gelezen de missive van den Minister van Staat, Minister van Kolonien van 27 Augustus 1859, lett. A, B en C., No. 13,1025, aanbiedende afschrift van zijne voordragt aan den Koning dd. 17 Augustus 1859, lett. A, B en C., No. 12, en van 's Konings besluit van 20 Augustus 1859, No. 60. waarbij, met intrekking van de hiermede in strijd zijnde reglementaire bepalingen is vastgesteld, dat, te rekenen van en met 1 October 1859, alle civiele en militaire lands-dienaren, zoowel Nederlanders als vreemdelingen of hunne weduwen en weezen, aan wie ten laste der koloniale geldmiddelen, pensioen, gagement of onderstand is toegekend, en die vergunning zullen hebben verkregen zich op vreemd grondgebied te vestigen, van korting te dier zake op hunne bedoelde inkomsten zullen zijn vrijgesteld; — terwijl deze bepaling wijders te rekenen van af het voormelde tijdstip, ook van toepassing is verklaard op hen aan wie vroeger vergunning is verleend, om de onderwerpelijke inkomsten onder korting van *een derde* gedeelte op vreemd grondgebied te verteren:

verzoekende de minister aan het gemelde besluit, tot welks uitvoering, voor zooveel Nederland betreft, door hem, minister, het noodige is verrigt, als nu ook, wat Nederlandsch-Indie aangaat, het vereischte gevolg te geven.

Luidende 's Ministers gemelde voordragt en het bovengenoemd Koninklijke besluit van 20 Augustus 1852, No. 60, als volgt:

WIJ WILLEM III bij de gratie Gods *Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.*

Op de voordragt van Onzen Minister van Staat Minister van Kolonien, dd. 17 Augustus 1859, lett. A, B en C., No. 12;
Gelet op;
a. art. 18 van het bij Koninklijk besluit dd. 10 April 1837, No. 72, goedgekeurde reglement op het verleenen van pensioenen aan burgerlijke ambtenaren in Nederlandsch-Indie.
b. art. 15 van het bij Koninklijk besluit van 7 October 1848, No. 72, vastgestelde reglement op het verleenen van pensioenen aan burgerlijke ambtenaren, in de Nederlandsche West Indische kolonien en aan derzelver weduwen en na te laten ouderlooze wettige kinderen; en
c. art. 23 van het Koninklijk besluit dd. 1 November 1848, No. 84, vastgestelde reglement op de koloniale militaire pensioenen en gagementen.

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1.

Met intrekking van de bij de boven aangehaalde artikelen vervatte, hiermede in strijd zijnde bepalingen, vast te stellen dat, te rekenen van en met 1 October 1859, alle civiele en militaire landsdienaren, zoowel Nederlanders als vreemdelingen, of hunne weduwen en weezen, aan wie ten laste der koloniale geldmiddelen pensioen, gagement of onderstand is toegekend, en die, in Nederland van het departement van kolonien en in de Nederlandsche overzeesche bezittingen, van de betrokken koloniale besturen vergunning zullen hebben verkregen, zich op vreemd grondgebied te gaan vestigen, voor korting te dier zake op hunne bedoelde inkomsten zullen zijn vrijgesteld.

Art. 2.

Te bepalen dat art. 1 van dit besluit, te rekenen van 1 October 1859, ook zal worden toegepast op hen, die vroeger vergunning hebben verkregen, om het pensioen, het gagement of den onderstand, hun krachtens de hierboven vermelde reglementen toegekend, onder korting van *een derde* gedeelte, op vreemd grondgebied te verteren, zullende deze alzoo van het genoemde tijdstip af aan terug treden in het volle genot van de bedoelde inkomsten hetzij zij al dan niet bij voortduring op vreemd grondgebied gevestigd blijven.

Onze Minister van Staat, Minister van Koloniën, is belast met de uitvoering dezes.

Wiesbaden, *den 20sten Augustus* 1859.
(Get.) WILLEM.

De Minister van Staat,
Minister van Kolonien,
(Get) ROCHUSSEN.

Accordeert met deszelfs origineel:
De fgd. Secretaris Generaal
bij het Ministerie van Kolonien
(Get.) J. LOUDON.
Voor eensluidend afschrift:
De fgd. Secretaris Generaal,
(Get.) J. LOUDON.

Is goedgevonden en verstaan:
Van het bovenstaande aanteekening te houden.
Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

BEKENDMAKING.

Daartoe gelast, vestigt de ondergeteekende de aandacht van belanghebbenden op de onderstaande advertentie van den Minister van Staat, Minister van Kolonien, voorkomende in de Staats-Courant van 24 Augustus 1859.

Ministerie van Kolonien.

De Minister van staat, Minister van Kolonien, brengt bij deze ter kennis van belanghebbenden,

dat, in verband met de openstelling van meerdere havens in Nederlandsch-Indie voor den algemeenen handel, de navolgende wijziging in de thans bestaande regelen ten aanzien van de behandeling van certificaten van Nederlandschen oorsprong, bij het departement van Kolonien zal plaats hebben.

De certificaten van Nederlandschen oorsprong zullen slechts worden geviseerd voor de eerste haven in Nederlandsch-Indie, naar welke het schip, waarin de goederen geladen zijn, bestemd is.

Bijaldien de goederen in zoodanige haven niet mogten worden gelost en ingevoerd, maar met het zelfde schip naar eene andere haven worden bestemd, zal de betrokken ontvanger (ambtenaar) der inkomende en uitgaande regten in de eerste haven, het bij hem voorhanden duplicaat van het certificaat in een behoorlijk verzegeld couvert, aan den gezagvoerder van het schip ter hand stellen, om door dezen met het origineel aan den ontvanger (ambtenaar) ter plaatse, waar de lossing geschiedt te worden ingeleverd.

Bij gedeeltelijke lossing in meerdere havens zal in gelijker voege gehandeld worden.

Geenerhande wijziging wordt overigens gebragt in de bemoeijingen der gemeente-besturen, noch in die der belanghebbenden, ten aanzien van de opzending der certificaten van oorsprong aan het departement van kolonien.

s'Gravenhage, *den 24sten Augustus* 1859.

De Minister voornoemd,
(get) ROCHUSSEN.

Batavia, *den 1sten November* 1859.

De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

Buitenzorg, *den 31sten October* 1859. (*No.* 7)
(*Staatsblad No.* 88)

Gelet, enz.
Gelezen de missive van den Minister van Staat, Minister van Kolonien, van 9 September 1859 La C, No. 10 1096, daarbij ter verdere uitvoering aanbiedende een afschrift van 's Konings besluit van 5 September 1859 No. 36, luidende als volgt:

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods, *Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Lexemburg, enz., enz., enz.*

Op voordragt van Onzen Minister van Staat, Minister van Kolonien, van den 2den September, La. C, No. 28, in verband met het daartoe betrekkelijk voorstel van Onzen Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie, vervat in zijnen aan Onzen genoemden Minister gerigten brief van den 20sten April 1859 No. 825 42.

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. Met wijziging in zoo verre van de thans bestaande formatie van het leger in Oost-Indie, wordt het personeel van de militaire geneeskundige dienst bij dat leger vastgesteld, zoo als in den bij dit besluit in afschrift gevoegden staat La. B, overgelegd bij den vermelden brief, is aangewezen.

Art. 2. De uitgaven zullen als vaste posten worden gebragt ten laste der begrooting van Nederlandsch-Indie.

Art. 3. De militaire apothekers bij het genoemde leger zullen voortaan dezelfde onderscheidings-teekenen in zilver dragen, als die voor de officieren van gezondheid van gelijken rang in goud zijn of zullen worden vastgesteld.

Onze Minister van staat, Minister van Kolonien, is belast met de uitvoering dezes, waarvan een afschrift zal worden gezonden van Onzen Minister van Oorlog tot kennisneming.

Wiesbaden, *den 5den September* 1859.
(get.) WILLEM.

De Minister van Staat,
Minister van Kolonien,
(get.) ROCHUSSEN.

Accordeert met deszelfs origineel:
De fgd. Secretaris Generaal
bij het Ministerie van Kolonien
(get.) J. LOUDON.
Voor eensluidend afschrift:
De fgd. Secretaris Generaal,
(get.) J. LOUDON.

Is goedgevonden en verstaan:
Aanteekening te houden van het voorenstaande, blijkens hetwelk de formatie van de geneeskundige dienst bij het leger in Nederlandsch-Indie is als volgt:
1 (*een*) chef (met rang van kolonel);
2 (*twee*) dirigerende officieren van gezondheid der eerste klasse (met rang van luitenant-kolonel);
6 (*zes*) dirigerende officieren van gezondheid der tweede klasse (met rang van Majoor);
22 (*twee en twintig*) officieren van gezondheid der eerste klasse (met rang van kapitein);
80 (*tachtig*) officieren van gezondheid der tweede klasse (met rang van eersten luitenant);
46 (*zes en veertig*) officieren van gezondheid der derde klasse (met rang van tweeden luitenant);
1 (*een*) eerste apothekers (met rang van majoor);
5 (*vijf*) apothekers der eerste klasse (met rang van kapitein);
18 (*achttien*) apothekers der tweede klasse (met rang van eersten luitenant);
14 (*veertien*) apothekers der derde klasse (met rang van tweeden luitenant);
Afschrift, enz.

Ter ordonnancie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

Bij besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie, van 3 November 1859, No. 11, is goedgekeurd, dat door den resident der Wester-Afdeeling van Borneo, met aanvulling van het besluit van 11 October 1852, No. 20, is aangewezen tot ambtenaar, in wiens handen zullen moeten worden overgebragt en gesteld schepen en goederen in zee of op de buitengronden gered, geborgen of gevischt wordende, bedoeld bij art. 550 van het wetboek van koophandel voor Nederlandsch-Indie, en door of ten overstaan van wien, schepen strandende of brekende, of goederen gevischt wordende, aan of op vaste stranden, bij uitsluiting van alle anderen moeten gered o geborgen worden, bedoeld bij art. 551 van voorschreven wetboek.

Voor de afdeeling Sambas.
de havenmeester aldaar.

Bij Koninklijk besluit van den 12den Augustus 1859, no. 60, zijn voor de burgerlijke dienst in Nederlandsch-Indie benoemd:
Tot ambtenaren der eerste klasse, mr. *A. Makkers,* mr. *J. W. S. van der Aa,* mr. *P. A. Matthes,* mr. *P. C. E. Specht Grijp* en jhr. mr. *H. L. Wichers.*
Tot ambtenaren van de tweede klasse, dr. *A. J. Bergsma, T. E. Boerlage, F. G. van Delden,* jhr. *C. de Gijselaar, H. P. F. Hoijer* en *H. J. van der Leeuw.*
Bij Koninklijk besluit van den 14den September 1859, no. 99, zijn de natenoemen personen, die zich bij de expeditie tegen de kampong Saribanoa, op het eiland Sepora, in de maand April 1859, tot bestraffing der moordenaars van den luitenant ter zee der tweede klasse *J. P. Uijtenhooven,* en van twee inlandsche matrozen, meer bijzonder hebben onderscheiden, benoemd tot ridder der vierde klasse van de militaire Willems orde:

Van de Zeemagt in Oost-Indië:
de luitenant ter zee der eerste klasse *R. L. de Hoes,* en de officier van gezondheid der tweede klasse *H. L. Vernhout.*
Van de Landmagt in Oost-Indië.
de tijdelijke bij dezelve gedetacheerde eerste luitenant van het leger in Nederland *J. J. G. Hennequin,* en de sergeant *J. H. W. Schultze,* beiden van het wapen der infanterie.
Terwijl bij datzelfde Koninklijk besluit is bepaald, dat ter zelfder zake bij afzonderlijke dragorders, zoo in Indië als in Nederland, eervol zullen worden vermeld:
Van de Zeemagt in Oost-Indië:
de luitenants ter zee der tweede klasse *J. L. Baron van Isselmuden* en *C. A. Jeckel*
de korporaal der mariniers *S. P. Sterkman,*
de derde schiemansmaat *J. G. F. Lambreckt,*
de hofmeester der officieren *C. Slieker,*
de matroos der tweede klasse *F. J. Tromp,*
de matrozen der derde klasse *J. Italiaander* en *W. H. Gunther* en de ziekenoppasser *N. M. Spijkhooven.*
Van de Landmagt in Oost-Indië.
de eerste luitenant *A. P. W. Meis* en de sergeant *J. H. Boerlager,* beiden van het wapen der infanterie.
En bij cabinetsschrijven van wege Z. M. den Koning van diezelfde dagteekening, magtiging verleend, om aan den luitenant ter zee der tweede klasse *F. H. P. van Alphen,* te doen uitreiken de eeresabel met het opschrift: Koninklijk Eereblijk voor betoonde dapperheid.
Bij koninklijk besluit van 15 September 1859, no. 52 zijn benoemd tot ridders der orde van den Nederlandschen Leeuw, de heeren *C. P. Brest van Kempen,* resident van Djocjocarta en *W. L. van Ark,* officier van gezondheid der tweede klasse bij de Nederlandsche marine.

Bij koninklijk besluit van den 23sten Augustus 1859, No. 66, is ingetrokken de door Zijne Majesteit, bij besluit van den 23sten Julij te voren, No. 57, gedane benoeming van *H. L. Köhler,* tot ambtenaar der tweede klasse voor de dienst in Nederlandsch-Indië.
Bij beschikking van Zijne Excellentie den Minister van staat, Minister van kolonien, van den 27sten Junij 1859, La. A, no. 5, is aan Ds. *A. C. van Maarseveen,* laatstelijk benoemd predikant bij de protestantsche gemeente te Pecalongan, thans met verlof in Nederland, verleend eene nadere verlofs-verlenging voor den tijd van drie maanden.

Door zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal zijn de volgende beschikkingen genomen:

CIVIEL-DEPARTEMENT.

INGETROKKEN:

aan *J. Mostert,* bootsman bij het haven-departement te Amboina op zijn verzoek, verleende eervol ontslag uit 's lands dienst met behoud van aanspraak op pensioen, met bepaling dat hij die betrekking zal blijven bekleeden.

ONTHEVEN:

Eervol, van de waarneming der civiele geneeskundige dienst in de afdeeling Grissee (residentie Soerabaija), de particuliere geneesheer *IJ. Brandes*; met magtiging om de aan hem uitgereikte acte van toelating tot de uitoefening der genees-, heel- en verloskundige praktijk in deafdeeling Grissee (Soerabaija) over te schrijven voor de afdeeling Modjokerto (residentie Soerabaija).

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den opzigter der eerste klasse van de burgerlijke openbare werken *A. van Diggelen.*

GOEDGEKEURD:
Dat door den raad van justitie van Macassar,
IS BENOEMD:

Tot buitengewoon substituut griffier bij die regtbank, buiten bezwaar van den lande, *J. W. Theunis,* eerste klerk ter griffie aldaar.

BENOEMD:

Tot adsistent-resident van Patjitan, de adsistent-resident voor de policie te Samarang *P. J. Serlé.*
Tot adsistent-resident voor de policie te Samarang mr. *E. A. Loudon,* laatstelijk lid in de raad van justitie te Batavia, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.
Tot hoofdcommies bij de directie der cultures, de controleur der derde klasse bij de landelijke inkomsten en cultures mr. *W. B. Bergsma.*
Tot tweeden substituut-griffier bij den raad van justitie te Batavia, de ambtenaar der eerste klasse voor de dienst in Nederlandsch-Indie mr. *W. de Gelder,* thans werkzaam op het parket van den procureur-generaal bij het hooggeregtshof van Nederlandsch-Indie.
Tot controleur der derde klasse bij het binnenlandsch bestuur in de residentie Palembang, de ambtenaar ter beschikking van den resident aldaar *F. E. P. Bossche.*
Tot pakhuismeester bij het zout-hoofd-depôt te Pakkies (Krawang,) de ambtenaar op wachtgeld *L. J. Temminck,* jr., laatstelijk postcommies, tevens pakhuismeester, te Palembang.

BEVORDERD:

Tot derden commies bij de directie der producten en civiele magazijnen, de eerste klerk bij die directie *P. A. Fisser.*

GESTELD:

Ter beschikking van den resident der Lompongsche Districten, de eerste commies bij de hoofd-administratie der marine *W. Mac Donald.*
de klerk ten residentie-kantore aldaar *J. A. Neijs,* en
de ambtenaar der derde klasse voor de dienst in Nederlandsch-Indie *A. H. Helbach,* thans ter beschikking gesteld van den directeur der burgerlijke openbare werken.
Ter beschikking van den resident van Timor om tijdelijk te worden belast met de functiën van commies-kashouder aldaar, de ambtenaar op wachtgeld *A. O. Burgemeestre,* laatstelijk secretaris en boekhouder bij de weeskamer te Amboina.

BEVORDERD:
Bij het wapen der Artillerie,

Tot eersten luitenant bij het materieel, de tweede luitenant *J. Hofstede* van het materieel.

BEKENDMAKINGEN.

De Algemeene Ontvanger te *Samarang,* maakt bij deze bekend, dat de tweede termijn van de belasting der Verponding en Bruikleen over het loopende jaar moet worden voldaan vóór Ultimo December aanstaande, en dat tot de ontvangst daarvan, dagelijks (Zon- en Feestdagen uitgezonderd) zal worden gevaceerd ten zijnen kantore.

De Algemeene Ontvanger voornoemd,
J. LIJNIS HUFFENREUTER.

Bij Gouvernements besluit dd. 27 October jl. No. 13, is bepaald, dat de boeten verbeurd wordende ter zake van overtredingen van eene der bij de publicatie van 20 December 1853 (Staatsblad No. 100) gearresteerde bepalingen omtrent het houden en gebruiken van Paarden en Rijtuigen op *Java* en *Madura* voor de helft zullen komen ten voordeele van degenen, die de overtredingen zullen hebben ontdekt of aangegeven.

De tijd daar zijnde waarin, ter invulling door betrokkenen, worden rondgezonden de Kohieren voor den aanslag der belasting op het houden van Paarden en Rijtuigen op deze hoofdplaats, zoo wordt door den ondergeteekende, de aandacht van het algemeen op de boven omschreven bepaling gevestigd, ten einde men door eene juiste invulling der evengenoemde Kohieren zich voor schade vrijware.

SAMARANG, den 7 November 1859. — *De Resident van Samarang,* D. C. A. VAN HOGENDORP.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

Aangeslagen Vendutiën.

Op MAANDAG den 21sten November 1859.
Op het Plein nabij de tweede Gouvernements Brug, van diverse Houtwerken.

Op DINGSDAG den 22sten November 1859.
Voor het Commissie-huis van *Soesman & Co.*

Op WOENSDAG den 23sten November 1859.
In het Vendu-locaal van *van Maanen & Co.*, van diverse goederen;
en ten 10 ure precies:
van twee vastigheden, gelegen in Wijk Lett. E, No. 418 en Lett. G, No. 737.

Op DONDERDAG den 24sten November 1859.
Voor de Toko van *Salomonson & Meijer.*

Op VRIJDAG den 25sten November 1859.
Voor het Woonhuis van *W. van Bronckhorst.*

Op ZATURDAG den 26sten November 1859.
Voor de Woning van *A. P. F. de Seyff.*

Advertentiën.

Aangeslagen Vendutiën
VAN
Soesman & Co.

Op MAANDAG den 21sten,
Balken-Vendutie, tegen 2 pCt. vendu-salaris, voor rekening van de Heeren *B. Kopersmit & Co.*

Op DINGSDAG den 22sten,
Toko-Vendutie, voor hun Vendu-locaal, van diverse goederen.

Op VRIJDAG den 25sten,
ten huize van den Heer *W. van Bronckhorst,* van ZEd. Inboedel.

Op MAANDAG den 28sten,
van afbraak, achter het locaal der Heeren *van den Broek & Veeckens.*
(1425)

HOUT-VENDUTIE.

Op Maandag den 21sten November,
ZULLEN
SOESMAN & CO.,
tegen 2 pCt. Vendu-salaris verkoopen
voor rekening van de Heeren *B. Kopersmit & Co.*:
VAN
circa 500 stuks
DJATTIEHOUTEN BALKEN,
van verschillende dimensien, te bezigtigen op de gewone Houtstapelplaats. (1402)

TOKO-VENDUTIE

op Dingsdag den 22sten
BIJ
SOESMAN & CO.,
van diverse Koopmanschappen en aangebragte goederen. (1403)

OP DE VENDUTIE

van Dingsdag den 22sten dezer,
zal worden verkocht:
2000 stuks Glondongs, groot soort, liggende achter het Locaal van de Heeren *van den Broek & Veeckens.*
(1404) SOESMAN & CO.

OP DE VENDUTIE

van Dingsdag den 22sten dezer,
zal alsnog worden verkocht:
100 picols Engelsch IJzer van diverse dimensiën.
100 picols pas aangebragte Dadels.
50 kistjes Perzische Vruchten.
10 dozijn Schenkbladen in stellen.
Eenige picols Bindgaren voor Goeniezakken en eene menigte andere goederen.
(1405) SOESMAN & CO.

OP VENDUTIE

van DINGSDAG 22sten dezer,
ZAL NOG WORDEN VERKOCHT:

Vijf Wagens, waaronder een zeer gemakkelijke Reiswagen.
(1426) SOESMAN & CO.

OP DE VENDUTIE

van Dingsdag den 22sten dezer,
zal alsnog worden verkocht:
EENIGE MELKGEVENDE KOEBEESTEN EN DERZELVER KALVEREN,
eene groote STIER; zijnde inmiddels uit de hand te koop.
(1427) SOESMAN & CO.

VENDUTIE.

op WOENSDAG den 23sten dezer,
voor de Pakhuizen van de Heeren
VAN MAANEN & CO.,
van de bij tijdsgebrek onverkochte goederen, op de vendutie van den 10den dezer.
(1428) F. A. PRINGIERS.

OP DE VENDUTIE

van den 23sten November 1859,
zal publiek worden verkocht:
Een Erf, met het daarop Staande Steenen met Pannen gedekt Huis en Bijgebouwen, gelegen op *Melatten*, in wijk Lett. E, No. 418.
(1407) J. H. W. VERSTIFT.

OP DE VENDUTIE

van den 23sten November c. k.,
ZAL WORDEN VERKOCHT:
Het Huis en Erf, gelegen in de kampoong *Petiereman*, wijk Lett. G, N°. 737, getaxeerd voor *f* 700.—
(1429)

Op de Vendutie

van Donderdag 24 NOVEMBER,
voor het Pakhuis der Heeren
SALOMONSON & MEIJER,
zal den ondergeteekende verkoopen:
500 stuks Kinder- en Dames Japonnen.
300 dozijn Theebladen.
3 kisten Speelkaarten.
VERDER:
Diverse partijen Lijnwaden, Kramerijen, IJzerwerken en een en twee persoons IJzeren Ledikanten.
VOORTS:
EEN FACTUUR
SCHILDERIJEN.
(1408) A. MEIJER.

Wegens verhuizing,
zal op Vrijdag den 25sten dezer,
DOOR
SOESMAN & CO.,
ten huize van den Heer
W. VAN BRONCKHORST,
VENDUTIE WORDEN GEHOUDEN,
van ZEd. zeer netten Inboedel, bestaande uit:
BATAVIASCHE EN ANDERE MEUBELEN,
ALS:
Banken, Stoelen, Knaapjes, Ronde-Tafels, groote Kasten, Ledikanten; voorts: Spiegels en Schilderijen, Hang- en Tafellampen, eene expres voor dit klimaat vervaardigde Tafel-Piano, van *John Broadwood & Sons*, een Engelsche Jagtgeweer;
VERDER:
Een *vis-à-vis* op Engelsch onderstel, twee span goedgedresseerde hardloopende Wagen-Paarden (zwart Sandelwood) en wat verder te voorschijn zal worden gebragt. (1430)

In de eerste helft van Januarij 1860,

zullen onder nadere goedkeuring van het Gouvernement, bij onderhandsche inschrijving
WORDEN VERKOCHT:
TWEE SUIKERFABRIEKEN,
met de daaraan verbondene Gouvernements contracten.
Nadere informatiën te bekomen bij
O. VAN REES, te *Poerworedjo* en
(1431) T. LUCASSEN, „ *Tagal.*

Ontvangen:

Nanking.
Thibet, blaauw wit, rosé, groen en karmozijn-rood.
Effen zwarte Zijde.
Zwarte gebloemde Thule etc.
Verwachtende:
Prachtig Speelgoed voor *St. Nicolaas.*
(1432) R. HAMMEL.

ONTVANGEN:

ST: NICOLAAS GEBAK:
Banket en Koek in trommels en in blik.
Fijn Suikerwerk.
Eng. Geleijen, Fransche en Eng. Siropen.
Eng. Biscuits.
Fijn Fransch Meel in blikken.
Rozijnen en Krenten in trommels.
Tafel-Amandelen, Peeren, Appelen en Pruimen in stopflesschen, Vermicelli en Macaroni.
(1433) THOOFT & CO.

FINALE UITVERKOOP

(1413) VAN
LIM & CO.

OP NIEUW ONTVANGEN:
Puike Puike Boter,
à *f* 15.50 per vat.
OUDE MANILLA SIGAREN,
à *f* 40.— per mille,
en
ECHT HAANTJES BIER,
van *P & S Rendorp,*
à *f* 7.75 per dozijn.

Ontvangen

PER PADANG:
Versche Macassaarsche Roode Vischjes,
(1434) J. P. BRANDES.

Fransche SIROPEN,
op ½ flesschen, Prunes d'Ente in groote flesschen, fijne Wijn, als: Cantemerle, Ducasse Pauillac op ⅘ flesschen, Superieure witte Portwijn etc., etc.
(1412) SOESMAN & CO.

PUIKE BOTER,

Hammen, Rookvleesch, Paterstukken, Zalm, Ansjovisch, Sardijntjes, Geslagt in stopflesschen, Rookvleesch in blik, Saucijs de Bologne, enz., enz.
(1435) THOOFT & CO.

LOODWIT,

Spaansch Groen, Menie, Zwartsel, Puimsteen, gekookte en ongekookte Lijnolie, Spijkers in soorten, Vensterglas in verschillende afmetingen, bij
(1436) SOESMAN & CO.

JAN GOEDKOOP & CO.

Boter, Cachet en van der Leeuw.	*f* 18.—
Idem. VDW met Cachet gelijkstaande.	17.—
AVH Genever.	16.—
H & S Eau de Cologne.	4.—
Echte Macassaarsche Roode Vischjes, per fl.	1.50
Holl. Azijn. „ dozijn	2.75
Kruid	—.75

NIET GOED, TERUG!!! (1414)

Door grooten voorraad verkoopen
SOESMAN & CO.,
prima kwaliteit
ENGELSCHE HANGLAMPEN,
tegen zeer verlaagde prijzen. (1411)

Dommekrachten, Spijkers en alle soorten van IJzerwerk.
Lijn-Olie, Spaansch Groen, Loodwit en verdere Verwwaren.
(1437) THOOFT & CO.

ECHTE ALIZARIN INKT,

Verkrijgbaar bij
(1438) SOESMAN & CO.

Ontvangen:

Zijden Dames- en Heeren Handschoenen, Zijden Halsdoeken en Gebloemde Halsdassen, bij
(1409) J. P. BRANDES.

PUIKE 1ste KWALITEIT

Mandarijn Gember, Vanille, Soija, Sakky, Tjin Tjauw
en
Zeer lekkere oude Manilla Sigaren.
(1439) THOOFT & CO.

BATAVIASCHE MEUBELS,

te bevragen in het Heeren-Logement,
KAMER No. 6.
(1440) D. SCHUIJMER.

BOEK-HANDEL

VAN (1415)

DE GROOT KOLFF & CO.,

SAMARANG.

VAN DE PERS GEKOMEN:

ZAK-ALMANAK

voor het jaar 1860,

ingerigt tot Koopmans-, Kantoor- en Huishoudelijk gebruik. Prijs. . . . . ƒ 2.—
Franco per Post met een Kantoor-Almanak. „ 3.—

KANTOOR-ALMANAK

voor 1860,

Onopgeplakt ƒ —.½, Opgeplakt ƒ 1.—

PER MAIL ONTVANGEN:

E. Frank. Eenige woorden tot geruststelling op alarmberigten uit Indie.
Philalethes. Indië's grieven en Nederlands onregt, getoets aan de waarheid en de feiten.
J. D. van Herwerden. Indie gelijk het geworden is, en Nederland, gelijk het dreigt te worden.

[1421] DE GROOT, KOLFF & CO.

UITGEPAKT:

EEN GROOT FACTUUR

BLANCO BOEKEN,

(Parijsch Fabriekaat)

in geheel Lederen banden, met Koperen Hoeken, in stellen

VAN

Grootboek.	Rekening-Courant.
Journaal.	Kassa- en
Memoriaal.	Copieboek.

VOORTS:

Eene groote sortering kleine *BIJBOEKEN*, in alle formaten en dikten, tevens geschikt voor Landheeren.

Verkrijgbaar tegen *uiterst lage* prijzen, bij

(1416) DE GROOT, KOLFF & CO.

BOEK-HANDEL

VAN

DE GROOT, KOLFF & CO., SAMARANG.

ONTVANGEN.

Kramers. Algemeen Kunstwoordenboek, in een deel. . . . . ƒ 15.—
Bomhoff. Nieuw groot Woordenboek der Ned. taal, in een deel . . . . „ 22.—
P. Weiland. Groot Nederduitsch Taalkundig Woordenboek, nieuwe uitgave, in een deel . . „ 20.—
Lubker. Classisch Woordenboek van kunsten en wetenschappen, door J. D. v. Hoevëll, in een deel. . . . . „ 15.—
Herinneringen uit het openbare en bijzondere leven van Baron Nahuys van Burgst. . . „ 6.—
W. A. van Rees. Montrado, geschied en krijgskundige bijdrage betreffende de onderwerping der Chinezen op Borneo. . . . . „ 6.—
de Veer. Handleiding tot de kennis der velddienst en vechtwijze van het Ned. Oost-Indisch leger tegen inlandsche vijanden. . . . „ 3.—

Eene levensschets van Graaf Radetzky, Oostenrijksch Veldmaarschalk.
Oom Adam. Oost, West, t'huis best.
Ainsworth. Leven en avonturen van Mervijn Clitheroe, 2 dn.
Gerstacker. Goud! een verhaal uit Californie, 2 dn.
Bulwer. Wat zal hij er mee doen? 4 dn.
H. Grer. Novellen.
Barones Tautphoeus. De voorletters, 2 „
Mac-Intosch. Eindelijk gevonden! 2 „
Wetherell. Twee levens. 2 „
Bell. Edward Crimsworth of het leven van een onderwijzer.
Engelbronner. Het leven van den Generaal von Gagern, 2 deelen.
Muhlbach. Frederik de Groote en zijn hof, 2 dn.
Gouverneur. Boven lucht en wolken of een togtje door het wereldruim. (1441)

ALIZARIN SCHRIJF- EN COPIEER-INKT.

Deze nieuwe, volgens wetenschappelijke beginselen ontdekte compositie verdient met regt door de geheele Wereld verspreid te worden. Zij vloeit in eene schoone blaauw- groene kleur uit de Pen en verkrijgt spoedig eene volmaakt zwarte kleur. Zij is geheel vrij van zuren en derhalve uitmuntend voor Stalenpennen geschikt. Zij schimmelt nooit en wordt niet dik, zoodat zij eigenlijk de goedkoopste van alle Inkten is. Dezelve is tevens de voortreffelijkste Copieer-Inkt, die eene volmaakt goede copie geeft.

☞ *NB. Men gelieve wel op het zegel en de etiquette te letten, om zich voor slechte namaaksels te wachten.*

Verkrijgbaar in heele, halve en kwart fleschjes, bij

(1442) DE GROOT, KOLFF & CO.

VOORTDUREND VERKRIJGBAAR:

C. P. Lammers van Toorenburg. Vragen en Antwoorden over de Bijbelsche Geschiedenis voor de jeugd, prijs 60 duiten.
J. J. Prins. Handleiding ten gebruike bij het eenvoudig onderwijs in de Christelijke leer, ten dienste dergenen, die belijdenis wenschen af te leggen in de Hervormde Kerk, prijs ƒ 2.—

(1362) DE GROOT, KOLFF & CO.

SAMARANGSCH LIEFHEBBERIJ TOONEEL

TOT NUT EN VERMAAK.

Op MAANDAG den 28sten NOVEMBER aanstaande

ZAL MET MEDEWERKING VAN DE

MUZIJK-VEREENIGING ST. CECILIA

ten Tooneele gevoerd worden:

DE LUITSPELER EN HET LANDGEREGT,

BLIJSPEL IN TWEE BEDRIJVEN,

VAN

A. VON KOTZEBUE.

EN NA HETZELVE:

HET BANKROET VAN DEN SCHOENLAPPER,

BLIJSPEL MET ZANG IN EEN BEDRIJF.

Toegangs-kaartjes zijn verkrijgbaar op den dag der Voorstelling van 's morgens 9 tot 2 ure aan het Komedie-Gebouw en op het Policie kantoor.

Vaste plaatsen kunnen op dien dag tegen extra betaling van 50 cents aan het Komedie-Gebouw besproken worden.

DE PRIJZEN ZIJN BEPAALD:

Voor een Heer. . . . . ƒ 3.—
Voor eene Dame of Kind. . . . . „ 2.50

De Deuren zullen om zes ure geopend zijn.— Aanvang ten 7 ure.

(1419) Namens de Directie:
De Secretaris,
W. R. SEVERING.

BAL MASQUÉ

op MAANDAG den 5den DECEMBER 1859,

IN HET LOCAAL VAN DEN

SAMARANGSCHEN SCHOUWBURG.

AANVANG DES AVONDS TEN ACHT URE.

ENTRÉE:

Voor een Heer. . . . . ƒ 3.—
„ eene Dame of Kind . . . . „ 2.—

Toegangs-kaartjes zijn verkrijgbaar aan het Komedie-Gebouw, van af den 1sten t/m. 5den December aanstaande, van des ochtends 9 tot des namiddags 1 uur; zullende het Reglement van Orde gelijktijdig met dezelve worden verstrekt.

COSTUMES en **MASQUES** zijn verkrijgbaar tegen betaling van huur aan het Komedie-Gebouw, van af den 1sten t/m. 5den December, van 's morgens 9 tot 12 uur.

Geene Inlandsche bedienden zullen zonder betaling toegelaten worden.

(1420) Namens de Directie:
De Secretaris,
W. R. SEVERING.

Marmeren LEIJEN

met en zonder Foudraal.

(1443) DE GROOT, KOLFF & CO.

Holloway's Zalf en Pillen.

Ettergezwellen, zweren, zeer, korstige melaatschheid en kwaadaardige huidziekten zijn zeer algemeen onder de zwarte bevolking der Oostersche Archipel, want de inboorlingen, die bijna uitsluitend rijst eten, zijn onderhevig aan alle die ziekten welke voortvloeijen uit de onreinheid des bloeds. In de gansche Pharmacopeoa kan niets gevonden worden dat zoo spoedig en krachtdadig het bloed zuivert als Holloway's Pillen. Dezelve werken regtstreeks op de vochten, en waar het bloed zuiver en gezond is daar is het gestel in eenen gunstigen toestand voor de genezing van alle ligchamelijke kwalen. De Zalf en Pillen tegader genezen en heelen alle uitwendig zeer en alle huidziekten hoe ook ingeworteld.

De prijzen zijn als volgt:

Doosjes Pillen à . . . . . . ƒ 1.—, ƒ 3.—, ƒ 5.—
Potjes Zalf à . . . . „ 1.—, „ 3.—, „ 5.—

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Ze zijn op franco aanvrage à contant te bekomen:

Te	*Soerabaja*	bij	Le Roy & Co.
„	„	„	Mossembekker. & Co.
„	*Banjoemaas*	„	M. S. Cherriman.
„	*Djocjacarta*	„	Deekens & Co.
„	*Soeracarta*	„	W. Veldman en Wed. Saffinger.
„	*Salatiga*	„	F. Kruthoffer.
„	*Tagal*	„	Mevrouw de Wed Dort.
„	„	„	A. J. van der Voort.
„	*Cheribon*	„	W. Galistan.
„	*Buitenzorg*	„	P Schreuder.
„	*Samarang*	„	de Groot, Kolff & Co., H. L. de Lyon, Nootbaar & Joosten en

(1444) bij SOESMAN & CO.

☞ De Mandaresche Vrouw **SILVIA** ook genaamd **I LALOEK**, heeft hare generale lastgeving op den Heer **ANTONIE JACOB VAN SPALL**, **INGETROKKEN.**

(1396) DE SEYFF, *qq.*
Procureur.

☞ WEGENS VERTREK in de maand *Januarij* 1860, maakt de ondergeteekende aan het publiek bekend, dat hij van af heden *geen werk* meer aanneemt, en noodigt Debiteuren en Crediteuren beleefdelijk uit, om intusschen *aangiften* of *betalingen* te doen.

Zijne **WAGENMAKERIJ** van de hand willende zetten, zoo zal daarvan nadere bekendmaking geschieden.

(1445) L. VAN TRAPPE.
Samarang, 18 *November* 1859.

TEN SPOEDIGSTE WORDT VERLANGD

☞ In eene pas beginnende Toko-zaak in de Binnenlanden van *Java*, een **JONGMENSCH** of een ongehuwd persoon, voorzien van goede getuigschriften, eenigzins bekend met den Handel, het Boekhouden en het voeren van Correspondentie.

Voorloopig is het salaris bepaald op ƒ 50.— 's maands, met vooruitzigt van vermeerdering en in het genot van vrije woning.

Inclinerenden gelieven zich te wenden met franco brieven onder Lett. N, tot de Boekhandelaren DE GROOT, KOLFF & CO., te *Samarang*. (1446)

☞ Voor het KINDJE van wijlen den Paarden-Arts **H. STRATINGH**, laatst in Garnizoen en overleden te *Salatiga*, wenscht men gelegenheid onder goed geleide naar Nederland; HH. Gezagvoerders of naar *Amsterdam* vertrekkende familiën, die genegen mogten zijn de zorg aan dien 4jarigen Knaap op zich te nemen, worden verzocht onder opgave van hunne conditiën zich te adresseeren aan

F. KRUTHOFFER,
(1395) te *Salatiga*.

LET WEL!

HET HEEREN MODEMAGAZIJN

VAN

F. HASSELMAN

zal met primo Januarij 1860

VERPLAATST WORDEN

naast het Huis de Raad van Justitie, in het Huis thans bewoond door Mevr. de Wed. *ALTHEER*, in de *Heerenstraat*. (1394)

Huwelijken.

Getrouwd:

GUALTHERUS KOLFF
en
L. M. ELGENHUIZEN.

BATAVIA, *den* 10*den November* 1859. (1398)

Getrouwd:

L. MEIJER
en
C. C. L. A. W. SWAAB.

SAMARANG, 16 *November* 1859. (1452)

Geboorten.

Bevallen van eenen *ZOON* L. VAN LENNEP, geboren *Meis*.

SAMARANG, 6 *November* 1859. (1399)

Bevallen van eene *DOCHTER*, de geliefde echtgenoote van (1423) F. BAUDOIN.

SAMARANG, 8 *November* 1859.

SAMARANG.

Volgens bekendmaking van den Resident is het vertrek der Landmail bepaald op Zaturdag den 19den November, *des avonds te* 6 *ure*, moetende de brieven *des namiddags te* 4 *ure* bezorgd worden.

— Wij ontvingen het berigt dat de drie schepen *Robertus Hendricus*, *Biesbosch*, *Aegedia Paulina*, met de troepen van het 4de Bataillon aan boord, op den 3den November behoorlijk te *Bonthain* zijn aangekomen.

Den 12den zouden ze naar Boeloe Comba zeilen, om van daar gezamenlijk naar de Golf van Boni te vertrekken.

AANGEKOMEN PERSONEN.

Van den 11*den tot en met den* 18*den November* 1859.

A. Brown, F. J. Vincentie, E. A. Swaving, W. M. Soekias, J. Satoor, J. B. van der Elst, Th. R. Stavers, H. P. Oudhoff, F. M. J. van Munster, Mevr. C. C. Engelman en 2 kinderen, J. Samuels, H. H. Jansen, F. A. Joseph, J. W. F. Lutter, J. Kruijt, P. A. van Blommestein, H. van Blommestein, G. Andreas, G. C. J. van Hulstijn, F. A. de la Croix, Charles Kienitz.

VERTROKKEN PERSONEN.

P. W. Hornung, D. J. van Kriegenbergh, M. du Puij, Mevr. de Weduwe Koster geb. Engelman met 1 dochtertje, J. W. Marcks, L. F. Berrettij, J. B. van der Elst, Mejufvr. M. Plasear, F. A. de la Croix, P. A. van Blommestein, H. Schallig, A. Brown, M. Mattheijs, A. A. van Hek en dochter, M. A. Jasper, Th. Stavers, F. H. J. van Munster, M. Maas (gegageerd militair), H. van Blommestein, Mr. W. E. van den Hout, Mejufvr. Henriette van Vladeracken, Th. F. Lacourt met Echtgen. en 1 kind, Mevr. A. de Wolff geb. de Vicq de Cumptich Th. de Klerk.

STAAT van het Entrepôt te *Samarang* op Ultimo van de maand October 1859.

Cognac	8 tiercons.
Gember	50 kistjes.
Gambier	3350 krand.
Glaswerk	2 kistjes.
Katoenen en Wollen Lijnwaden	68 kisten.
Vleesch (gezoute)	8 vaten.
Wijn (witte)	74 kistjes.
„ (roode)	120 kisten.
Zakken Koffij	34 balen.

Schepen in Lading

op den 17den November 1859.

Naar ——— Ned. bark Crinoline, kapt. *W. K. E. Paré*, agenten *Soesman & Co.*

Naar NEDERLAND, Ned. bark Alblasserdam, kapt. *J. 't Hoen*, agenten *Mac Neill & Co.*

Naar NEDERLAND, Ned. bark Catharina Maria, kapt. *A. Schuchardt*, agenten *Mac Neill & Co.*

Naar NEDERLAND, Ned. bark Calypso, kapt. *D. R. Nolles*, agenten *B. Kopersmit & Co.*

Naar NEDERLAND, Ned. bark Telegraph, kapt. *P. B. Rolufs*, agenten *Mac Neill & Co.*

Naar NEDERLAND, Ned. bark Commercie Compagnie, kapt. *G. J. Bruker*, agenten *Dorrepaal & Co.*

Naar NEDERLAND, Ned. bark Peter Schoenmaker, kapt. *J. J. van Varellen*, agenten *Dorrepaal & Co.*

Naar NEDERLAND, Ned. bark Hendrika, kapt. *W. H. Bonn*, agenten *van Maanen & Co.*

Naar NEDERLAND, Ned. bark Ferdinand en Louisa, kapt. *J. K. de Weerd*, agenten *Mac Neill & Co.*

Naar NEDERLAND, Deens. bark Calloe, kapt. *J. C. Schmidt*, agenten *Wermuth & Co.*

Naar FRANKRIJK, Frans. schip Julie Cezard, kapt. *F. Le Sergeant*, agenten *Dorrepaal & Co.*

Naar ——— Ned. Ind. brik Srie Negara, kapt. *Intje Kandar*, agent *Gezagvoerder*.

Naar PADANG, Ned. Ind. bark Emelie, kapt. *A. de Wolff*, agent *Gezagvoerder*.

Naar ——— Ned. Ind. bark Fathal Hair, kapt. *Sech Said Bin Oembarak Bahaloan*, agent *Gezagvoerder*.

Naar RIOUW en SINGAPOER, Ned. Ind. schoener Hap Eeng, kapt. *Tankie*, agent *Gezagvoerder*.

Naar BATAVIA en CHERIBON, Ned. Ind. bark Sara Eleonora, kapt. *D. Schuijmer*, agenten *Dorrepaal & Co.*

Naar BANJERMASSING Ned. Ind. brik Alrachmanie, kapt. *Mohamat Seman*, agent *Gezagvoerder*.

Naar ——— Ned. Ind. bark Joen Goan, kapt. *Liem Tiauw Kie*, agent *Gezagvoerder*.

Naar ——— Ned. Ind. bark Bintang Timor, kapt. *Lebeeh Achmat*, agent *Gezagvoerder*.

Naar ——— Ned. Ind. schoener Bintang Toedjoe, kapt. *C. F. Beasley*, agent *Gezagvoerder*.

Scheepsberigten.

AANGEKOMEN.

November 10 - Ned. Ind. stoomschip *Samarang Packet*, J. F. Scheel, v. Batavia 8 Nov., met Z. M. troepen.— Ned. Ind. bark *Batavia*, Oey Holian, v. Pekalongan 7 Nov.

November 11 - Z. M. stoomschip *Ardjoeno*, Kapt. Luit. ter zee van Hasselt, v. Banjermassing 8 Nov., passagiers de afgetreden Resident van Banjermassing van Bentheim en familie.

November 12 - Ned. Ind. bark *Taijip Kween*, Djamain, v. Banjermassing 31 Oct., passagiers de heeren Vincentie en familie en Samuëls.

November 14 - Ned. Ind. stoomschip *Oenarang*, S. van Hulstijn, v. Soerabaija 13 Nov., passagiers de heeren de Graaf en familie, Kruijt en echtg., Mevr. Hulstijn en fam., Z. M. troepen en bannelingen.— Ned. Ind. stoomschip *Palembang*, Kuller, v. Batavia 12 Nov., met Z. M. troepen en bannelingen.

November 15 - Ned. Ind. bark *Joen Goan*, Liem Tiauw Kie, v. Rioauw 4 Oct.— Ned. Ind. bark *Pieter Schoenmakers*, J. J. van Varellen, v. Batavia 4 Nov.— Frans. schip *Julie Cezard*, F. Lesergeant, v. Tourane 23 Oct.— Deens. bark *Falloe*, J. C. Schmidt, v. Batavia 10 Nov.

November 16 - Ned. bark *Hendrika*, U. H. Boun, v. Batavia 11 Nov.— Ned. Ind. bark *Bientang Timoor*, Lebee Achmat, v. Muntok 29 Oct.— Ned. Ind. schoener *Bientang Toedjoe*, C. F. Beasley, v. Riouw 4 Oct.— Ned. bark *Ferdinand Louis*, J. K. de Weerd, v. Bat. 11 Nov.

VERTROKKEN.

November 11 - Ned. Ind. schoener *Hong An*, Liem Kwisoey, n. Indramaijoe.— Ned. bark *Sara Alida Maria*, S. Stapert, n. Cheribon en Nederland.

November 12 - Ned. Ind. bark *Denok Bientang Beraleeh*, Mohamat Taheer, n. Grissee.— Ned. Ind. bark *Ocy Sinjo*, Kauw Bien, n. Pekalongan en Batavia.— Zweeds. schip *Kronprinsen*, C. E. Bothen, n. Cheribon en Nederland.— Z. M. stoomschip *Ardjoeno*, Kapt. Luit. ter zee van Hasselt, n. Batavia.

November 13 - Ned. bark *Maleijer*, P. R. Bok, n. Pekalongan en Nederland.— Ned. Ind. bark *Kiem Heg Ing*, Oey Bok Ing, n. Grissee.— Ned. Ind. stoomschip *Samarang Packet*, J. F. Scheel, n. Batavia.

November 15 - Ned. Ind. stoomschip *Oenarang*, S. v. Hulstijn, n. Batavia, met Z. M. troepen en arrestanten.— Ned. Ind. stoomschip *Palembang*, Kuller, n. Soerabaija, met Z. M. toepen.

November 17 - Ned. Ind. bark *Ellen*, T. A. Wentholt, n. Japara en Soerabaija.— Ned. bark *Johanna Geertruida*, P. Flens, n. Batavia en Nederland, met 11 terugkeerende militairen.

AAN- en UITVOER te SAMARANG, *van den* 10*den tot en met den* 17*den November* 1859.

AANVOER.

Van Batavia over Indramaijoe met de Ned. Ind. bark Batavia, kapt. *Tan Ho Lian*.

Lading van Batavia.

80 pik. rijst en 83 st. ledige tonnen, *Order*.

Lading van Indramaijoe.

1468 pik. rijst, *Order*.

Van Banjermassing met de Ned. Ind. bark Taijip Kween, kapt. *Djamain*.

5607 bossen bindrotting, 40,871 ps. kadjang- en maloeka-matten, 150 ps. planken, 227 pik. kapas, 9 pik. damar, 1 pik. was, 16 kod. rottinghoeden en 4000 ps. zilveren munt, *Order*.

Van Soerabaija met de Ned. Ind. stoomboot Oenarang, kapt. *S. van Hulstijn*.

1 kt. ruwe zijde en 6 kn. cambricks, *Order*.

Van Batavia met de Ned. Ind. stoomboot Palembang, kapt. *Kuller*.

1 kt. schrijf behoeften en 1 kt. inkt, *van Dorp*.

50 kn. Jap. was, 2 kookketels, 8 kn. lijnwaden, 4 kn. Man. sigaren, 1 kt. laken en 25 vs. boter. *Order*.

1 trommel regual, *Order*. (*Uit het Regaal pakhuis aldaar.*)

60 kn. opium, 16 zak. boonen, 12 vn. genever, 55 vn. vleesch, 6 kn. militaire goederen en 3 kn. medicijnen, *Gouvernement*.

Van Riouw over Tagal met de Ned. Ind. bark Joen Goan, kapt. *Liem Tiauw Kie*.

Lading van Riouw.

671 pik. gambeer, 10 pik. peper, 18 kod. ambalo-hout, 207 st. Riouw-steenen, 200 zak. gedr. visch, 120 pak. offer-papier, 360 st. kipsiauws, 2 paren stolpen, 50 pakjes zijden garen en 5 stel. passoos, *Order*.

Lading van Tagal.

257 st. Eng. ijzer, 30 pik. rijst, 500 st. gezt. eijeren, 700 ps. zilveren munt en 1700 guldens aan koperen munt, *Order*.

Van Riouw en Singapoer met de Ned. Ind. schoener Bientang Toedjoe, kapt. *C. F. Beasleij*.

172 pik. gambeer, 250 pik. tiengiebast en 3600 ps. Chin. vloersteenen, *Order*.

Lading van Singapoer.

24 pakj. ramiegaren, 400 ps. vloersteenen, 15 zak. salpeter, 20 kn. sagoe en 48 kn. inhoudende onbekend, *Order*.

Van Singapoer met de Ned. Ind. bark Bientang Timor, kapitein *Lebek Achmat*.

2 pik. buffelvet, 1 kt. en 1 pak goederen en 6 potten honig, *Order*.

UITVOER.

Naar Nederland over Batavia met de Ned. bark Johanna Geertruida, kapt. *P. Flens*.

6501 pik. suiker, 160 pik. bindrotting en 500 pik. koffij, *Mac Neill & Co.*

6/4 vn. vleesch, *Mac Neill & Co.* (*Uit het Entrepôt.*)

1500 pik. suiker, *Dorrepaal & Co.*

Naar Nederland met de Ned. bark Maleijer, kapt. *P. R. Bok*.

5000 pik. Gouv. koffij en 175 pik. bindrotting, *N. H. M.*

Naar Batavia met de Ned. Ind. stoomboot Oenarang, kapitein *S. van Hulstijn*.

7 kn. manufacturen, 1000 ps. koehuiden, 20 pik. cubeben, 157 pik. zw. en lange peper, *C. Dammitz & Co.*

7 kn. Man. sigaren, *van den Broek & Veeckens*.

10 pak. garen, 1 kt. leder en 12 kn. lijnwaden, *Diverse Chinezen*.

En eenige Gouvernements goederen.

Naar Batavia met de Ned. Ind. bark Taijip Kween, kapt. *Djamain*.

6 pik. gem. soha.

Naar Japara met de Ned. Ind. bark Ellen, kapt. *T. A. P. Wentholt*

237 st. balken, *B. Kopersmit & Co.*

Naar Pekalongan met de Ned. Ind. bark Batavia, kapitein *Oeij Ho Lian*.

28 pik. Zweed. ijzer, 110 pik. kapas, 14 pik. was en 1 kt. zijden stoffen, *Bekaij Kang*.

9 pik. was, 13 rol. Chin. zijden stoffen en 4 kod. zijden slendangs, *Tan Pang Yang*.

12 pik. en 5 kn. was, *Oei Soei Ho*.

85 pik. kapas, *Ko Sing Hing*.

330 pik. kapas, 40 pik. Zweed. ijzer en 3 pik. was, *Gezagvoerder*.

Naar Grissee met de Ned Ind. bark Bientang Braleh, kapitein *Mohamat Tahir*.

4 stel. bruidkisten, 65 katj. Java koperen gongs en 2500 ps. zilveren guldens, *Gezagvoerder*.

Naar Singkawang met de Ned. Ind. brik Jeannette Maria, kapitein *L. G. Danekes*.

68 ps. paarden, *Wermuth & Co.*

10 trom. beschuit, 6 doz. siropen, 12 pik. tamarinde en 8 pik. aardappellen, *Gezagvoerder*.

Marktprijzen te Samarang.

Koffij, *f* 35¼
Suiker, No. 16 *f* 15½ afgedaan in zakken.
Indigo, per pond *f* 3.90 à *f* 3.95.
Koe-Huiden, per corge *f* 60.—
Buffel-Huiden, per corge *f* 45.—
Staart Peper, oogst afgeloopen.
Rijst, eerste soort, per 28 pikols *f* 140.— à *f* 150.—
„ tweede „ idem. *f* 115.— à *f* 135.—
Klapper Olie, per pikol, *f* 25.—
Katjang „ idem *f* 23.—
Rotting, per pikol, *f* 9 —
Kadjang Matten, per 100 stuks, *f* 17.—
Wisselkoers op Holland 103 à 103⅛

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag den 20sten November 1859,
des voormiddags te ½9 *ure*:
C. P. LAMMERS VAN TOORENBURG.

ROOMSCH CATHOLIJKE EEREDIENST.

Zondag den 20sten November 1859.
Eerste H. Dienst *des morgens te* 7 *ure*.
Hoog Dienst *des voormiddags te half* 9 *ure*.
LOF *des avonds te* 7 *ure*.

VERSLAG DER METEOROLOGISCHE WAARNEMINGEN TE SAMARANG.

Datums. Nov.	Thermometer. uur 6	mg. 9	md. 3	av. 10	Winden. mg. 6	mg. 9	md. 3	av. 10	Regen, Onweêr, enz.
11	24^{0}	30^{5}	34^{8}	26^{8}	ZZW	O	O	O	
12	24^{1}	21^{2}	34^{8}	24^{4}	NO	NNO	ZW	ZZW	0.015 regen en zwaar onweder des avonds 10 uur.
13	23^{8}	29^{7}	31^{4}	24^{5}	Z	ZW	W	NW	0.0248 regen en onweder des namiddags en 's avonds.
14	22^{6}	28^{4}	33^{6}	24^{2}	N	NO	NW	W	0.005 regen en onweder des avonds 6 tot 8½ uur.
15	24^{2}	29^{5}	27^{4}	25^{1}	NW	NW	NW	N	0.0046 regen en onweder des namiddags.
16	24^{0}	30^{4}	34^{2}	24^{2}	NO	NO	N	NW	0.005 regen en onweder des avonds 6 tot 7 uur.
17	24^{1}	29^{4}	33^{6}	26^{5}	N	NO	O	O	des avonds verwijderd onweder.

N. B. Thermom. naar CELSIUS. De sterkte van den wind van 0 tot 10, als van stilte tot vliegenden storm. Gevallen regen in Ned. Ellen.

BIJVOEGSEL
behoorende bij het
SAMARANGSCH ADVERTENTIE-BLAD,
van Vrijdag 18 November 1859, No. 46.

LANDMAIL BERIGTEN,
loopende tot 25 *September* 1859.

NEDERLAND.

STATEN-GENERAAL.

Vereenigde zitting der beide kamers.

Sluiting van de gewone vergadering der Staten-Generaal.

— De heer *Philipse*, voorzitter der eerste kamer bekleedt den voorzittersstoel.

Na voorlezing van het koninklijk besluit tot sluiting der tegenwoordige zitting en benoeming eener commissie, om den minister van binnenlandsche zaken in- en uitgeleide te doen, bestaande uit de heeren: *Blankenheijm*, *van Wessem*, *de Brauw*, *Betz*, *'t Hooft van Benthuizen*, *Loopuyt*, *van Eck* en *Meijlink*, wordt die minister, die zich op de gewone statelijke wijze naar de vergadering der staten-generaal heeft begeven, de zaal binnengeleid.

De *Minister van Binnenlandsche Zaken* plaatst zich voor den troon en houdt de volgende aanspraak.

»*Mijne Heeren!*

»De vergadering der staten-generaal, wier sluiting mij is opgedragen, was belangrijk door de gewigtige voorstellen, gedurende haren loop aan uw onderzoek onderworpen.

»Werd de behandeling van sommige dier voorstellen niet ten einde gebragt, er mag worden gewezen op het tot stand komen van onderscheidene zeer noodige of allezins nuttige wetten. Het zal genoeg zijn te noemen de wet tot herziening der tabel, bedoeld in art. 99 der kieswet; die tot afschaffing der slavernij in Nederlandsch Oost-Indie; die tot verbetering van het regt van successie en van overgang bij overlijden; die tot eindregeling van de zaken der maatschappij van weldadigheid; die tot regeling van de loodsdienst voor zeeschepen; die tot voorziening in het doorloopend beheer van kapitalen en uitkeeringen, waarmede de voormalige wees- en mombouirkamers waren belast; die op het gebruik der spoorwegen.

»De oorlog in een deel van Europa ontstaan, bragt eenige stoornis in den gang uwer werkzaamheden en was oorzaak, dat uwe toestemming tot buitengewone uitgaven ten behoeve van 's lands verdediging werd gevraagd. Getrouw aan uwe roeping ter verschaffing van de voor die verdediging noodige middelen mede te werken, waart gij bereid de gevraagde toestemming te verleenen.

»Moge de sedert herstelde vrede u de gelegenheid laten, in de volgende zitting te volbrengen, wat in deze onafgedaan bleef.

»In naam des konings, sluit ik deze vergadering der Staten-Generaal.

Ingevolge de bepaling van het 2de lid van art. 95 der grondwet, wordt de gewone jaarlijksche vergadering der staten-generaal geopend den derden Maandag in de maand September. Dit jaar heeft die opening den 19den dezer plaats gehad. De beide kamers op waren dat tijdstip zamengesteld als volgt:

EERSTE KAMER.

J. v. aftr. *Noordbrabant.*	J. v. aftr. *Zeeland.*
1868. L. Rijsterborgh.	1868. J Fraanschen van de Putte.
1865. Jhr. L J. B. van Sasse van Ysselt.	1862. Mr C. v. d. Lek de Clercq.
1862. Mr N. F. J Sassen.	*Utrecht.*
1868. H. P van den Dries.	1868. Jhr. Mr. J. Huijdecoper van Maarsseveen.
1862. Jhr. Mr. E J. P. van Meeuwen.	1865 J bar. Taets v. Amerongen van Natewisch.
Gelderland.	*Friesland.*
1868. Jhr. Mr. C E J. F. van Nispen van Pannerden.	1862. Jhr. G R G v. Swinderen.
1862. H W. baron van Aylva van Pallant van Waardenburg en Neerijnen.	1868. Jhr Mr F. J. J. v. Eysinga.
	1865. Jhr. T. A M A. v. Andringa de Kempenaer.
	Overijssel.
1865. E. W. van Dam van Isselt.	1862. Mr. W. H Cost Jordens.
1868. Jhr. Mr. C H bar. v. Rhemen van Rhemenshuizen.	1865. Jhr. Mr. J. A. G. baron de Vos van Steenwijk.
1862 Jhr. M. H. R. W. baron van Goltstein van Oldenaller.	1868. Jhr Mr J D. C. baron van Heeckeren van Wassenaar tot Twickel.
Zuidholland.	*Groningen.*
1865. D. Blankenheijm.	1862. Mr. A J. van Royen.
1865. O. B. 't Hooft van Benthuizen.	1868. Mr. J J. Cremers.
1862. Mr. J. A. Philipse.	*Drenthe.*
1862. A. van Rijckevorsel Hzn.	1865. Mr. W. J. Tonckens.
1865. A. Hartevelt Jzn.	*Limburg*
1868. P. Loopuyt.	1865 L F. H. Beerenbroek.
1868. A. van Weel Dzn.	1862. Jhr. L. L. G. M. de Villers de Pité
Noordholland.	1868. Jhr. F. Michiels van Kessenich.
1865. H. van Beeck Vollenhoven.	
1868. Jhr. C. Hartsen.	
1868. F van der Oudermeulen.	
1862, D. Borski.	*Griffier.*
1865. J. C. van Wessem.	Jhr. Mr. A. Singendonck.
1862. Jhr. Mr F L. H. J. Bosch van Drakestein.	*Commies-Griffier*
	Jhr. Mr. J. K. J. de Jonge.

TWEEDE KAMER.

J. v. aftr. *Groningen*	J. v. aftr. *Arnhem.*
1860. Mr. B Wichers.	1860. Mr. W. baron van Leijden.
Zuidhorn.	1862. Æ. baron Mackay.
1862. G Reinders	*Nijmegen.*
Appingadam.	1860. Jhr G E. G. C. K. Dommer van Poldersveldt.
1860. Dr. R. Westerhoff.	1862. Jhr. J. A C M. v. Nispen van Sevenaer.
1862. J. F. Zijlker.	*Tiel*
Assen.	1862. Mr J. M de Kempenaer,
1860 Mr L. graaf van Heiden Reinestein.	*Amersfoort.*
1862. Mr. P. van der Veen.	1860 Mr J. F baron van Reede van Oudthoorn
Leeuwarden.	1862. Jhr Mr H. A M. v. Asch van Wijck
1860 Mr. J Dirks.	*Utrecht.*
1862 Dr. W. H. Idzerda.	1860. Mr. E. van Voorthuyzen.
Sneek	1862. Mr. N. P. J. Kien.
1860 Mr. S Wijbenga.	*Hoorn.*
1862 Jhr W. H Lyclama à Nyeholt.	1860 Mr F A baron van Hall.
Dokkum.	1862. Jhr. Mr D. v. Akerlaken.
1862 J. T. ter Brugghen Hugenholtz	*Alkmaar*
1860 M Kingma Hz.	1860 Jhr Mr C. van Foreest.
Steenwijk.	1862 Mr. K A Poortman.
1860 Jhr C M. Storm v. Gravesande	*Haarlem.*
Zwolle	1862. Mr. J. Heemskerk Bz.
1860. Mr. B. W A E bar. Sloet tot Oldhuis	*Amsterdam.*
1862 Mr J P P. bar. v. Zuylen van Nyevelt.	1860 Mr M H. Godefroi.
Almelo.	1860 H Stolte.
1862 Mr. G. M van der Linden.	1860. Mr C van Heukelom.
1860. Dr. W R bar. v. Hoëvell.	1862. S R van Franck.
Deventer.	1862. Mr. G C. J van Reenen.
1860. Mr. J R Torbecke.	1862. Mr. A. J Duymaer v. Twist.
Zutphen.	*Leiden.*
1860. W. A. baron Schimmelpenninck van der Oije.	1860. Mr. R. J. Schimmelpenninck.
1862. Mr. W. H. Dullert.	1862. P H baron Taets van Amerongen tot Natewisch.
J v. aftr. *Gouda.*	J. v. aftr. *Zierikzee.*
1860. Jhr. Mr. W. M de Brauw.	1862. Mr. S. H. Anemaet.
1862. M A. F. H. Hoffman.	*Breda.*
Delft	1860. C. W. Oomen.
1860. C Hoekwater.	1862. Mr. K. A Meeussen.
1862. Mr. W. Wintgens.	*Tilburg*
Rotterdam.	1860. Mr. C C. A. Beens.
1860. Mr. N. Olivier.	1862. Mr. F. J. Jespers.
1862. Mr. A. Hoynck van Papendrecht.	*Eindhoven.*
	1860. Mr. J. B. Bots.
1862. G. H. Betz.	1862. Mr. A. A. J. Meylink.
's Gravenhage.	*Maastricht*
1860. Jhr. Mr. W. T. Gevers Deynoot.	1860. Mr. E. van Wintershoven.
	1862. C. A baron de Bieberstein Rogalla Zawadsky.
1862. J. P. Delprat.	*Roermond.*
Dordrecht.	1860. Mr. M. P. H. Strens.
1860. Mr. J. D. van der Poel.	1862. Mr. P. L. de Lom de Berg.
1862. Mr. P A. Sander.	*Boxmeer.*
Gorinchem.	1860. Mr. J. B. J. Hengst.
1860. Jhr. Mr. P. J. Elout van Soeterwoude.	*'s Bosch.*
1862. W. C. M. Begram.	1860. Dr. J. H H. de Poorter.
Middelburg.	1862. Mr. J. L. A. Luyben. (*)
1860. Mr. D. van Eck.	
1862. Mr. J. J Slicher van Domburg.	*Griffier*, de heer D. Veegens.
	Commies. Griff. Mr. J J. Beaujon.
Goes.	
1860. P. J. van Diggelen.	(*) Sedert overleden.

— De ministers van oorlog en van kolonien, wenschende zooveel mogelijk algemeene bekendheid te geven aan de voorwaarden, waarop Nederlanders tot de dienst bij het leger in Oost- en West-Indie kunnen worden toegelaten en aan de uitzigten op latere verzorging, welke verbonden zijn hetzij aan langdurige koloniale militaire dienst, hetzij bij het vroeger ongeschikt worden ten gevolge van verwouding enz. hebben goedgevonden die voorwaarden, in de *Staats-Courant* te doen opnemen. Daar die voorwaarden vroeger hoofdzakelijk in ons blad zijn medegedeeld, meenen wij slechts te moeten herinneren, dat, na onlangs plaats gehad hebbende verhooging van koloniale militaire gagementen, deze thans bedragen voor een: adjud.-onderofficier f 300, serg.-majoor f 240, serg. en fourier f 216, korp. f 180, sold. f 144.

Op het vol bedrag hebben aanspraak allen die wegens langdurige dienst, dat is 40 jaren, het verblijf in Oost- en West-Indie van den dag van inscheping af *dubbel* gerekend, de active dienst wenschen te verlaten.

Dezelfde aanspraak hebben diegenen, die wegens verwonding of verminking vroeger ongeschikt worden, terwijl verlies van ledematen aanspraak geeft op verhoogd gagement.

Andere oorzaken van ongeschiktheid, mits niet het gevolg van eigen toedoen, geven aanspraak op gagement naar reden van volbragte dienstjaren, ook al zijn zij niet ontstaan door of ter zake van het uitvoeren van gevorderde of bevolene dienst, mits dan gepaard met eene tienjarige effective dienst, welke termijn nog voor inkrimping vatbaar is.

Eerlang zal daarenboven worden aangevangen met daarstelling van een koloniaal militair invalidenhuis, waarin tegen het naderen van den ouden dag, ieder wegens langdurige dienst met gagement begiftigd koloniaal militair eene milde verzorging te beurt zal kunnen vallen.

Gewonden of verminkten zullen ongeacht hunnen leeftijd daarin kunnen worden opgenomen, zoodra zij zulks verkiezen. Ook hulpbehoevende Gegageerden van andere categorien zullen, bij gunstige uitzondering, in dit Gesticht eene verzorging deelachtig kunnen worden, die zij, met hunne inkomsten, zich in de gewone maatschappij niet zouden kunnen verschaffen.

— Z. M. heeft bij besluit van 31 Augustus jl, no. 62, bepaald dat boven en behalve het getal van 1600 militairen, dat, ingevolge H D besluit van 1 Februarij jl., no. 101 gedurende dit jaar naar 's Rijks overzeesche bezittingen zal worden gezonden, in den loop van dit jaar nog 1400 militairen voor het leger in Oost-Indie zullen worden bestemd, zoodat er in het geheel dit jaar 3000 man derwaarts zullen worden gezonden.

— Het aantal Zwitsers uit Italie, dat voor Oost-Indie dienst neemt, groeit dagelijks aan. Zij komen meerendeels van Marseille, werwaarts zij uit Italie gezonden waren. Men verwacht alzoo dat de aanvulling van het getal van 1400 manschappen, dat dit jaar naar de Oost zal worden gezonden, spoedig zal worden bereikt.

— Van wege de Nederl handel-maatschappij is bij de reederijen een onderzoek ingesteld naar scheepsgelegenheid ter overbrengen naar Java van een detachement militairen, sterk 125 man, te embarkeren te Rotterdam of aan het Nieuwe Diep, omstreeks de helft der volgende maand. De aanbiedingen moeten ingeleverd worden vóór of op 19 Sept. s. st.

Voorts heeft voorn. maatschappij aan belanghebbenden bekend gemaakt, dat van af 14 dezer, de schepen die hier te lande zijn of later mogten binnenkomen en voor hare bevrachtingen verlangen in aanmerking te komen, tot wederopzeggens toe ter harer dispositie moeten worden gesteld, om te kunnen worden beladen met steenkolen, of wel met andere gouvernements-goederen ter harer keuze. De vracht voor de steenkolen te Newcastle of voor reedersrekening hier te lande in te nemen, is bepaald op f 30 en voor de goederen f 25 per last zonder meer. De schepen welke vroeger bevracht zijn en voor haar op of na 1 Januarij 1858 beladen zijn teruggekomen, zijn voorloopig van deze bepaling uitgezonderd. Voor de schepen die aan deze bepaling niet voldoen, zal de beurt van bevrachting voorbij worden gegaan en eerst in aanmerking komen, wanneer aan de behoefte voor uitgaande ruimte is voldaan.

— Aanstanden Zaturdag wordt te Ostende een origineel schilderstuk van Raphael verkocht, voorstellende den *Overcloed*. Het kunstwerk is voor 100,000 fr. ingezet.

— In het jaar 1636 leende een Lubecker koopman aan het Zweedsche gouvernement 60,000 Lubecker kroonen, om den dertigjarigen oorlog te kunnen voortzetten. Hij bedong 8 pCt. intrest, die hem met het kapitaal nooit betaald. Thans komen zijne erfgenamen op, en eischen maar even het kapitaal met intrest op intrest, dat zoo als men wel kan nagaan, eene zeer aanzienlijke som beloopt. Men gelooft echter, dat zij de hoofdsom, met enkelen intrest en vergoeding krijgen zullen.

— De gezagvoerder van het Zweedsche schip *Atlantic*, C. A. Carlsten, geeft in een dagblad van Gothenburg het volgende verhaal van hetgeen hem, in den nacht van 21 Julij, op de reis van Cardiff naar Toulon, onder de Afrikaansche kust in de Middellandsche zee, wedervaren is: »Na eene windstilte van verscheidene dagen, des avonds met onweder zonder regen, gebeurde het in gemelden nacht, even vóór middernacht, nadat het geheele uitspansel eenige uren lang op eene vuurzee van lichtende stralen geleken had, dat de bliksem plotseling ophield, terwijl de lucht toenemend drukkend warm werd, en wel in zoo hoogen graad, dat het scheepsvolk duchtte, de zeilen en takelage in brand te zien geraken. De kapitein zond daarom een man naar boven, die echter verklaarde, dat hij daar ter naauwernood blijven en ademhalen kon, terwijl de bramzeilketting zoo heet was, dat hij dien niet kon aanvatten en het teer uit het touwwerk kookte. Allen verkeerden in angst wat hierop volgen zou, maar gelukkiglijk ging het gevaar voorbij, en na verloop van een kwartier, verdreef een verkwikkende luchtstroom de met electriciteit bezwangerde dikke duisternis Kleine windstroomen hadden vroeger de doodstilte afgebroken, de lucht was aschgraauw en nagenoeg geheel betrokken, eenige kleine openingen uitgezonderd. Terwijl de hitte het sterkst was, gevoelde men eene hevige drukking over het geheele ligchaam, gepaard met trekkingen in de gezigtsorganen en een ligten zwavelreuk. Eene aan boord zijnde kat sprong wild rond, zoo lang de hitte duurde, maar werd na het afnemen daarvan, weder rustig. De lucht helderde binnen een half uur volkomen op, terwijl de wind geheel keerde."

— Uit Dublin wordt het volgende gemeld: De leeuwin in den Zoölogischen tuin alhier, heeft dezer dagen vier jongen geworpen, namelijk twee van het mannelijke en twee van het vrouwelijke geslacht. In het eerst wilde de moeder een der beide laatsten volstrekt niet in hare nabijheid dulden, zoodat men verpligt was voor dit dier eene voedster te zoeken. Men koos daartoe uit het raader bulhonden eene teef, welke ook werkelijk de kleine leeuwin zoogde. Ongelukkiglijk kwam men evenwel op het denkbeeld, om bij de voedster een harer eigene jongen te brengen, en naauwelijks was dit gebeurd, of zij wierp zich met een woedenden sprong op de jonge leeuwin, welke zij met een hevigen beet de ribben verbrijzelde.

ENGELAND.

De gebeurtenissen aan de monding der Peiho.

— De tijding van de nederlaag door de Engelsche eskaders aan den mond der Peiho geleden, heeft in Engeland een diepen indruk gemaakt en de gemoederen met verontwaardiging vervuld over de trouweloosheid der Chinezen. Algemeen is men dan ook van oordeel dat Engeland van China eene schitterende voldoening moet eischen en geen middelen en kosten moet ontzien om tot dat doel te geraken. De bladen vorderen het zenden van eene geduchte strijdmagt naar de Chinesche wateren.

Wat de plannen der regering betreft, hieromtrent valt nog niets met zekerheid te melden; uit eene verklaring van de *Morning Post*, het orgaan van lord Palmerston, schijnt echter te blijken dat Engeland en Frankrijk ten deze gezamenlijk gemeenschappelijk zullen te werk gaan, terwijl het blad in een ander artikel dat in een den 17den gehouden ministerraad, de aangelegenheid van China is behandeld, zich dat de besluiten in die vergadering genomen, nog zeer goed eene wijziging kunnen ondergaan, wanneer men de verwachte nadere tijdingen uit het Hemelsche rijk zal hebben ontvangen. De *Observer* zegt van zijn kant dat in dien ministerraad nog geen eindbesluit is genomen, doch dat de regering naar Indie bevel heeft gezonden om aan de ontslagen soldaten der voormalige O.-I. compagnie, die naar Europa zouden terugkeeren, een nieuw handgeld en dienstneming naar China te bieden. Het blad voegt er bij dat lord Canning de bevelen der regering in het moederland voorkomende, zich reeds beijverd heeft de regimenten, die naar Engeland zoude terugkeeren, naar China te zenden. De uit Indie afgezonden strijdmagt zal voldoende zijn om gedurende den winter den handel en het prestige van Engeland te beschermen. Militaire operatien, zegt de *Observer*, kunnen buitendien vóór de maand Maart niet ondernomen worden, daar gelijk niet algemeen bekend schijnt, de Peiho des winters digt vriest. Van al hetgeen aan den strijd aan den Peiho is voorafgegaan, moet echter nog zooveel opgehelderd worden, dat met betrekking tot de toekomstige politiek tegenover het Chinesche rijk nog geen besluit kon worden genomen.

Het zoude geen wonder zijn, dat deze mededeeling tot het gerucht aanleiding gaf, dat oneenigheid in het ministerie bestaat, (inderdaad denken lord John Russell, de heeren Glatstone en Milner Gibson en zelfs lord Elgin over de Chinesche kwestie anders dan lord Palmerston) of dat, wat de medewerking van Frankrijk betreft, niet alles in orde is. Aan de Tories verwijt de *Observer*, dat de instructien, tengevolge van welke de heer Bruce met een twaalftal kanonneerbooten de Peiho trachtte op te varen, nog door het ministerie Derby werden gegeven, en in een ander artikel, waarin de verdrijving der Mandschu-dynastie met ondersteuning van de rebellen gepredikt wordt, zegt het blad: »Het Engelsche volk moet elke alliantie met eene andere mogendheid vermijden. Om doeltreffend te zijn moet de slag van ons alleen komen; geen geallieerde moet de gelegenheid hebben, onder welk voorwendsel ook, om ons slechts het geringste gedeelte der te behalen voordeelen te ontnemen." Dat de *Observer* hiermede Frankrijk op het oog heeft, behoeft wel niet gezegd te worden.

De regering heeft voorloopig bevel gegeven, eenige linieschepen en fregatten, alsmede een aantal kanonneerbooten naar China te zenden. Een gedeelte van dat eskader heeft Plymouth bereids verlaten.

Sommige bladen beschuldigen reeds nu den Engelschen schout-bij-nacht Hope van gebrek aan voorzorgen bij het opvaren van de Peiho. De *Morning Post* deelt dit gevoelen en zegt dat inderdaad gebleken is, dat de vlootvoogd geen kennis gedragen had van de sterkte der forten, noch van de hulpmiddelen der vijanden, en dat bij derhalve al te ligtvaardig de rivier opgevaren was. Het blad verklaart, dat het te bejammeren is dat men, bij zooveel dapperheid en trouw, woorden van afkeuring moet laten hooren. Deze verklaring van het bekende orgaan van lord Palmerston, is niet van beteekenis ontbloot.

Na al het bovenstaande is het overbodig het oordeel van de verschillende bladen mede te deelen; allen komen, gelijk reeds boven gezegd is, daarin overeen, dat Engeland voor goed een einde aan dergelijke trouwelooze handelingen der Chinezen moet maken. De *Economist* dringt ook op het zenden van eene aanzienlijke strijdmagt aan, doch wil maar niet zoo gaaf weg aannemen, dat de Chinesche regering het op eene verraderlijke wijze er op toegelegd had, de Engelschen op de Peiho in eene bloedige hinderlaag te lokken. Het is mogelijk, zegt het blad, dat dit het geval blijkt te zijn; doch het is zeker dat onze gevolmagtigde behoorlijk gewaarschuwd was, dat men het geschut der forten op de schepen zou losbranden, wanneer zij trachten mogten den doorgang te forceeren. Ook hadden wij er niet op moeten aandringen, dat juist deze weg voor onzen gezant geopend werd, om zich naar Peking te begeven.

Wij houden het inderdaad voor mogelijk, dat de tegenstand der Chinezen meer gerigt was tegen de kanonneerbooten, welke de expeditie vergezelden, dan tegen de toelating van den gezant te Peking. In het gegeven geval hadden, wel is waar eenige mandarijnen, daartoe behoorlijk gemagtigd, den heer Bruce hebben kunnen ontvangen en hem te kennen geven dat de keizer hem liever eene anderen weg naar de hoofdstad zag nemen; doch wanneer wij denken aan de beschroomde en indirecte handelwijze, waarnaar de Chinesche diplomatie te werk gaat, alsmede aan hunne bekende gewoonte om eene onaangename verklaring tot op het laatste oogenblik te verschuiven, dan komt het ons wel mogelijk voor, dat men te Peking besloten had een tweeden triomftogt van Engelsche en Fransche strijdkrachten op de Peiho te weren en te zien, of niet een minder onaangenaam middel te vinden was, om de bepalingen van het tractaat na te komen.

Nadat de *Economist* nu eenige aanhalingen uit de dépêche van lord Elgin van 5 November 1858, aan den toenmaligen minister van buitenlandsche zaken, lord Malmesbury, te berde brengt, om te doen zien, dat eerstgenoemde reeds destijds van oordeel was, dat men met omzigtigheid moest te werk gaan om te Peking te komen, eindigt het blad aldus:

De vraag is of de Chinezen niet onze eigen overredings-methode tegen ons aangewend hebben. Daar het vijandelijke initief uitsluitend van onze zijde uitging en het aan onzen bevelhebber elk oogenblik overgelaten bleef zich terug te trekken van het moorddadig vuur, dat alleen geopend werd tot verdediging der forten, zoo kunnen wij den Chinezen geene voorbedachte trouwbreuk ten laste leggen. En zoolang zoodanig bewijs niet geleverd is, behooren wij ons oordeel op te schorsen en te overwegen, of wij niet tegen barbaren te werk zijn gegaan volgens grondbeginselen, die niet veel verschillen van die, welke zij thans op ons toegepast hebben.

De Great Eastern.

— De *Great Eastern* heeft zijn eersten proeftogt naar Portland gedaan en wat betreft zijne machines als anderzins volkomen aan de verwachting beantwoord. Op dezen togt heeft echter een noodlottig voorval plaats gehad. In de nabijheid van Hortings heeft namelijk eene verschrikkelijke uitbarsting plaats gehad door den voorsten schoorsteen, die uit de machinekamer midden door den grooten gala-salon en de daaronder gelegen tusschendeks-kajuiten loopt en welke ramp aan verscheidene personen het leven heeft gekost. Om de hitte rondom den schoorsteen te verminderen en kolen te sparen, had men dezen, gelijk op vele stoombooten gebruikelijk is, met een ijzeren omkleedsel of mantel omgeven, welken men hier te lande *a feed-pipe casing*

noemt. Deze mantel omgeeft den schoorsteen van het benedenste gedeelte van het schip tot boven het dek, en in de ruimte tusschen beiden wordt van boven af door middel van een pomp water gebragt, dat door den schoorsteen langzamerhand verwarmd wordt en van onder in den ketel vloeit, die daardoor eene hoeveelheid water ontvangt dat reeds warm is. De voordeelen van deze inrigting zijn dus gemakkelijk te begrijpen, doch het groote nadeel is daarin gelegen, dat de mantel spoedig lek wordt, het water op den grond neerdruppel en het vuur onder de ketels uitdooft, òf wel er wordt in den mantel stoom ontwikkeld, die den geheelen toestel doet springen, als de kraan, waardoor het water wordt uitgelaten, niet behoorlijk in de dienst voorziet. Het laatste is bij de *Great Eastern* het geval geweest. De mantel van den voorsten schoorsteen was met stoom gevuld; hij sprong onder de groote drukking er van op den bodem, verbrijzelde alles in den omtrek, scheurde den schoorsteen beneden, en slingerde het bovenste gedeelte er van in de lucht, 't geen weder op het dek nederviel. Het was een der vreeselijkste uitbarstingen, welke ooit door den stoom zijn teweeggebragt. Geen ander schip, zelfs het grootste linieschip, had daaraan weerstand kunnen bieden; het ware uiteengeslagen en binnen weinige minuten gezonken. De *Great Eastern* weerstond echter dien schok, de uitbarsting bleef bepaald tot de ijzeren ruimte, waarin zij ontstond; geen enkele rib, geen enkele plaat raakte uit haar verband en zoo weinig had de geheele machinerie geleden, dat noch schroef, noch scheprad een oogenblik het werk moesten staken.

Behalve de bemanning bevonden zich ongeveer 100 gasten aan boord. Het gezelschap zat aan tafel, toen het schip op de hoogte van Hastings arriveerde. Om de romantische kust in oogenschouw te nemen, verlieten verscheidene gasten nog voor het dessert de tafel; de overigen volgden hen spoedig naar het dek en aan deze gelukkige omstandigheid hadden zij hun leven te danken. Niet lang nog waren de gasten boven, of het voordek sprong als eene mijn open; de schoorsteen vloog in de lucht; uit de diepte steeg een geweldig gedreun op, gevolgd door reusachtige stoomkolommen, zoodat niemand tien stappen van zich af kon zien; allen, die zich bij den kapitein op de brug bevonden, stonden als verpletterd en niemand wist wat er gebeurde, toen plotseling een hagel van stukken ijzer, glas en hout op hen nederviel en hen dwong zich te verwijderen. Dit duurde eenige sekonden; toen dreef de stoomkolom eenigzins uiteen en maakte het mogelijk een blik op de plaats des onheils te werpen. Uit de opening waar de schoorsteen gestaan had, stegen als uit een krater voortdurend stoomkolommen op. Elk die zijne bezinning niet verloren had, ijlde naar die plek. Kapitein Harrison, de eerste bevelhebber van het schip, greep een touw en liet zich daaraan, midden door rook en stoom, in den grooten salon af. Daar vond hij echter niemand dan zijn dochtertje, dat als door een wonder ongedeerd was gebleven. Kapitein Harrison zette vervolgens zijn togt voort, hetgeen echter geen gemakkelijke arbeid was. De kleine dames-salon was vol overblijfselen van aan stuk geslagen voorwerpen; alles was verbrijzeld en vernield. De planken, welke op verscheidene plaatsen gespleten waren, kon men naar beneden zien in de ruimte, waar de ketels zijn. De deuren der ketels waren door de uitbarsting uiteen geslagen, de vlammen sloegen naar buiten en dreigden het schip aan te tasten.

Doordien er betrekkelijk weinig passagiers en onder deze zoovele zaakkundigen aan boord waren, was de verwarring minder groot dan bij dergelijke rampen anders gewoonlijk het geval is. Doch hoe, indien ook eene uitbarsting in den volgenden schoorsteen mogt plaats hebben, waarvan de mantel gloeijend heet was! De bouwmeester van het schip, de heer Scott Russell, liet onmiddelijk, op dit gevaar bedacht, al de stoomkleppen openen en beval de snelheid van het vaartuig te verminderen. Het schip werd verder naar den wal gestuurd, ten einde bij eene onverhoopte tweede uitbarsting meer in het bereik van hulp te zijn, terwijl door middel van de stoompomp ontzaggelijke watermassa's in den brandenden oven werden geworpen. Allen waren druk aan het werk, toen plotseling het geroep: »een man over boord!" zich deed hooren. Men snelde naar de verschansing en werkelijk dreef het lijk van een mensch op de golven; het bleek dat te zijn van een stoker, die erge brandwonden had bekomen en door het gat, waardoor de asch wordt verwijderd, òf naar beneden gevallen, òf gesprongen was. Het scheprad zal hem vermoedelijk terstond gedood hebben.

Middelerwijl hadden zich eenige wakkere manschappen naar de eigenlijke plaats van het onheil, de ovens van den ketel, begeven, ten einde naar de stokers om te zien. Er waren er 12 beneden geweest; zij leefden, doch geen enkele onder hen of hij had zware brandwonden bekomen. Langzamerhand werden zij naar boven gebragt; zes hunner zijn reeds bezweken, terwijl de overige zes mede in een hopeloozen toestand verkeeren.

Al hetgeen hier verhaald is, viel in het tijdsverloop van nog geen half uur voor. 20 minuten na de uitbarsting was de oorzaak er van geen geheim meer, waren de noodige maatregelen van voorzorg genomen, en wisten kapitein en passagiers dat geen verder gevaar te duchten was. De brand in het beneden gedeelte van het schip was men ook door middel van de stoompomp meester geworden en de kapitein besloot dus de reis naar Portland voort te zetten. Aan de passagiers werd nu vergund het tooneel der verwoesting in oogenschouw te nemen. Die verwoesting was vreeselijk. De eene helft van den prachtigen grooten salon was een doolhof van scherven van allerlei grootte en vorm, de vergulde ijzeren zuilen waren gebroken, gebogen of verwrongen; de spiegels voor het meerendeel vergruisd, de meubelen vernield, tapijten en gordijnen aan flarden gescheurd. In den kleinen dames-salon was de verwoesting nog grooter; in de daaronder gelegen benedendeks-hutten en nog meer naar beneden in de ruimte, waar de mantel sprong, was het nog veel erger gesteld. In het geheel wordt de schade op 5000 pd. st. begroot. De heer Scott Russell heeft op zich genomen de schade binnen drie weken te herstellen.

Aangaande de oorzaak van de uitbarsting, kan men gerust aannemen, dat deze daarin gelegen is, dat de stoom tusschen den schoorsteen en den mantel geen uitweg kon vinden, doordien men de stoomklep, door eene onverklaarbare nalatigheid, vergeten had te openen. Dit wordt ook bevestigd door het verdict der jury, belast met de lijkschouwing van de slagtoffers der ramp. Dit verdict luidt als volgt: Dood door toeval; met de bijvoeging, dat het toeval is veroorzaakt door het sluiten van een kraan; dat niet blijkt wie die kraan gesloten heeft; dat volgens het oordeel der gezworenen dergelijke kranen, op de wijze als dit op de *Great Eastern* het geval is, aangebragt, hoogst gevaarlijk zijn, en dat de machinisten geene genoegzame voorzorg hebben gebruikt.

FRANKRIJK.

— De grootste drukte heerscht op dit oogenblik te Biarritz, alwaar zich nu niet alleen koning Leopold van Belgie bevindt, maar ook prins Troubetskoi, terwijl men tevens een aantal vreemde personaadjen opmerkt. Ook prins Richard Metternich wordt er verwacht en wel, naar men zegt, belast met zulke vredelievende instructien, dat er al iets zeer bijzonders zou moeten gebeuren, wanneer de hooge personen het aldaar niet eens konden worden. Graaf Walewski, zal er te gelijk met den Oostenrijkschen diplomaat aanwezig zijn. En toch schijnt het hoog gezelschap daar nog te moeten vermeerderen, want onder anderen wordt de grootvorst Constantijn er ook nog verwacht.

Koning Leopold van Belgie is reeds te Biarritz aangekomen. Naauwelijks was koning Leopold aldaar aan het voor hem in gereedheid gebragte hotel afgestapt, of hij kreeg reeds een bezoek van den keizer. Daar nu de koning zich met den prins de Chimay op den stoep bevond om den hoogen bezoeker te ontvangen, was menigeen onwillekeurig getuige van die eerste ontmoeting, en het is daarbij dan ook niet onopgemerkt gebleven, dat de beide vorstelijke personen elkander zeer vriendschappelijk de hand gaven, maar dat koning Leopold toch niet dat vrije en opgeruimde over zich had, hetwelk de keizer zoo duidelijk van zijn kant aan den dag legde. De beide souvereinen hebben zich daarop terstond naar een salon begeven, alwaar zij een tête-à-tête hadden, hetwelk niet minder dan twee uren heeft geduurd, waarna de keizer onmiddelijk met den koning een uitstapje heeft gemaakt naar eene villa, alwaar zij door de keizerin werden afgewacht. Wat nu het besprokene in hunne afzonderlijke bijeenkomst betreft, zoo schijnt het zich inderdaad meer en meer te bevestigen, dat koning Leopold ten behoeve van zijn tweeden zoon aanzoek heeft gedaan om een troon in midden-Italie.

Ook loopt het gerucht, dat hij den keizer een plan tot organisatie dier staten ter beoordeeling heeft voorgelegd, en dat dit plan uitmuntend er op is ingerigt, om aller belangen en aller gevoelens te bevredigen en de goedkeuring der groote mogendheden, vooral die het meest in de Italiaansche kwestie betrokken zijn, te verwerven. Naar men wil, zou het voornemen bestaan tot eene bijeenkomst van eenige gekroonde hoofden, en wel in de volgende maand op het kasteel te Compiègne. Het doel dezer conferentie zou zijn, de Italiaansche kwestie tot eene difinitieve regeling te brengen.

— Even als meer andere bannelingen, heeft ook de heer Edgar Quinet zijn gevoelen ten aanzien der keizerlijke amnestie bekend gemaakt. Hij schrijft daaromtrent het volgende:

»Ik ben geen beschuldigde, geen veroordeelde, maar een banneling. Ik ben met geweld aan mijn vaderland ontrukt, omdat ik getrouw was gebleven aan de wet en aan het mij door mijne medeburgers verleende mandaat.

»Zij, die behoefte hebben aan eene amnestie, zijn niet de verdedigers der wetten; het zijn diegenen, die ze verbreken. Er behoeft geene amnestie te worden uitgevaardigd ten behoeve van regt en regtvaardigheid.

»Ik ken niemand het regt toe om mij te verbannen en mij naar zijn goedvinden in mijn vaderland terug te roepen, welligt om mij op nieuw te verbannen. Ik kan mij niet leenen tot dit spel, waarbij de menschenlijke natuur verloren gaat en zich verlaagt.

»Wanneer ik heden in mijn vaderland terug kom, dan zou ik het niet weder kunnen dienen, doordien mij de handen gebonden zouden zijn.

»De bannelingen hebben, om in hun vaderland terug te keeren, geene toestemming noodig, van wien het ook zijn moge. Zij hebben de wet voor zich. Zij hebben het regt zelven te bepalen, op welken tijd zij goedvinden in het vaderland terug te komen en niemand kan hun dit regt ontzeggen.

»De wet is tegelijkertijd met hen verbannen. Zij moet dus ook tegelijkertijd met hen hersteld worden. Geeft men hun een vaderland terug, wanneer men hun in plaats van het hun bekende Frankrijk, een ander Frankrijk geeft, een Frankrijk zonder regt, zonder eenige waardigheid, zonder veiligheid, door geweld en list beroofd van alles waarvan het beroofd kon worden?

»Wanneer al deze door ons doorgeleefde jaren van verbanning verplaatsing, deportatie en doodelijk verdriet niet voor de regtvaardigheid en menschelijkheid zullen verloren gaan, dan eisch ik, in de eerste plaats ten nutte van Frankrijk, voor al het onregtvaardig doorgestaan lijden de navolgende vergoeding.

»Ik eisch, dat de gewone bij de nieuwere volken erkende waarborgen voor de Franschen hersteld worden; dat geen hunner door een gewoon bestuur kan gearresteerd, noch verbannen, noch naar Algerie of Cayenne getransporteerd, noch zonder een vonnis in behoorlijken vorm of zonder besluit eener jury uit zijn land verdreven kan worden; dat de openbaarheid der debatten niet meer verboden zij; dat de vonnissen der regtbanken niet kunnen veranderd of verzwaard worden; dat de straf van tweejarige detentie niet meer eene altoosdurende ballingschap kunne worden, die meestal gelijk staat met eene doodstraf; dat de verbeurd verklaarde goederen aan de wettige eigenaars, en de vrijheid der regtbank en drukpers, als waarborg voor alle andere vrijheden, aan de natie teruggegeven worden.

»Wat het regt van verbanning betreft, ik eisch dat dit zal worden beschouwd als nietig, niet bestaande en nooit bestaan hebbende, zonder dat het ooit eenig regt heeft kunnen verleenen of zal kunnen verleenen tegen hen, op wien het ooit is toegepast of zal toegepast worden.

»Dit is inderdaad het eenige middel, om de deur te sluiten voor het tijdvak der verbanningen, hetwelk de wereld weder is ingetreden. Want wanneer men waant aan de menschelijkheid voldaan te hebben met de nog levende bannelingen, na tien of twintig jaren terug te roepen; wanneer men er niet op let, dat deze in den vreemde dooden hebben achtergelaten; wanneer men niet in het oog houdt, hoe velen hunner door het lijden zijn ondermijnd en slechts naar hun vaderland terug komen, om er te sterven, wanneer het geweld niets meer beteekent in de oogen der menschen; wanneer het voor dengeen die het uitoefent, geene gevolgen heeft; wanneer het geene enkel denkbeeld van regt en vergoeding opwekt; wanneer het in tegendeel nog in dank moet worden opgenomen, wie zal zich dan voortaan willen onthouden van een geweld, dat met zooveel geluk bekroond wordt?

»De eeuw der onbepaalde verbanningen zou dus gewettigd zijn, en daar ieder op zijne beurt doet, wat zijn voorganger doen mogt, zoo volgt daaruit, dat iedere verandering, iedere vernieuwing van partij zal worden gekenmerkt door de uitzetting van alle tegenpartijen.

»Ziedaar de volstrekte verbastering van het menschelijk geweten, eene verbastering die moest worden tegengegaan. En daar geheel Europa, hetwelk zelf vrij is, zwijgt; daar geheel Europa het regt van verbanning schijnt te erkennen, als gewettigd door den gunstigen uitslag en als in de zeden der volken opgenomen, is de banneling verpligt een beroep te doen op de regtvaardigheid, en het geweten te doen spreken, niet in zijn belang, maar in dat van anderen.

»Ik wil niet, dat de bannelingen van heden, ook de bannelingen van morgen zullen zijn.

»Ik wil niet, dat Frankrijk en de geheele wereld, dat tijdvak weder intreden, waarin iedere partij, bij hare opkomst, de tegenovergestelde partijen verbant en in massa verdrijft.

»Ik wil niet, dat een zoo diepe afgrond nog dieper worde, om ook datgene te verslinden, wat nog als regt onder de menschen erkend wordt.

»Ziedaar, waarom ik, banneling, voor heden, voor morgen en alle toekomende tijden, protesteer tegen het regt van verbanning, als zijnde in strijd met alle begrip van regt en zonder eenigen grond.

»Het menschelijk geweten schijnt in dezen tijd al zeer weinig gesteld te worden, maar welligt zal het oogenblik komen, waarin men zich zal herinneren, dat menschelijk regt door bannelingen is medegenomen en bewaard, en dat alzoo alle regtvaardigheid nog niet van de wereld verdwenen is"

DUITSCHLAND.

De Oostenrijksche regering heeft een eersten stap gedaan op de baan der hervormingen. Een keizerlijk patent namelijk regelt de belangen der Protestanten in Hongarije en daarbij behoorende landen. Door dit patent erlangt een der gewigtigste en moeijelijkste onderwerpen van wetgeving zijn beslag, en wordt tevens voor de Evangelische geloofsgenooten der beide gezindheden in dit gedeelte des rijks een nieuw tijdperk van het kerkelijke leven geopend. Tevens heeft de keizer voor de geloofsgenooten, welke onder de Evangelische consistorien der beide gezindheden te Weenen staan, bij verordening van 1 September jl. vastgesteld, dat in die consistorien het voorzitterschap slechts bekleed kan worden door een man die tot eene van die gezindheden behoort, en dat de verdere ontwikkeling dezer voor de kerk zoo hoogst gewigtige aangelegenheid uitsluitend van de voorstellen der consistorien zal afhangen. In het officieel gedeelte van de *Wiener Ztg.* wordt reeds de benoeming van een Evangelischen geloofsgenoot tot voorzitter van de aldaar bestaande consistorien bekend gemaakt.

Het in § 4 art. 26 der wet van 1761 in algemeene bewoordingen vastgestelde beginsel, dat de vertegenwoordiging en het beheer aan kerkelijke vergaderingen moeten worden toevertrouwd, wordt gehandhaafd. Bij de toepassing van hetzelve is de regering er op bedacht geweest om het leerstellig begrip der Protestanten omtrent het algemeene priesterschap van alle geloovigen, met de meeste naauwgezetheid te eerbiedigen. De regering kan niemand in de kerkelijke besturen benoemen. Zonder uitzondering heeft elke gemeente het regt om haren predikant, hulppredikers en schoolmeesters vrij te verkiezen. De senioren worden door de gezamenlijke gemeenten van hunnen kring bij volstrekte meerderheid van stemmen uit de predikanten van het senioraat verkozen. De opengevallen plaats der superintendenten en hunner vicarissen kan slechts door de vrije keuze van alle gemeenten der superintendentiaal-provincie vervuld worden. De kiezers zijn bij het uitbrengen hunner stem niet tot die provincie noch zelfs tot het Kroonland beperkt.

Aan de predikanten, senatoren en superintendentien zijn overal wereldlijke inspectoren en curatoren toegevoegd.

Ter behandeling van vraagpunten, waarbij alle superintendentien van de eene of de andere gezindheid belang hebben, komt jaarlijks eene algemeene conferentie bijeen. De vaststelling der wetten, naar welke de vertegenwoordiging en het bestuur der kerk moeten plaats hebben, behoort uitsluitend tot de bevoegdheid der synoden. Iedere gezindheid kan afzonderlijk om de zes jaren eene synode houden, en wel buiten tegenwoordigheid van eenen commissaris des keizers.

Door bepaling omtrent het geregeld houden der synoden vervallen de onzekere en beperkende voorschriften van artikel 26 der wet van 1791.

Aan § 11 van het even gemelde artikel heeft de regering eene voor de vrijheid der kerk gunstige uitlegging gegeven. Volgens die wet zouden de Evangelischen eerst na de difinitieve vaststelling der wetgeving omtrent het huwelijk de regtspraak over huwelijkszaken erlangen. De regering heeft gemeend de tot nog toe bestaande huwelijkswetgeving voorloopig in kracht te moeten laten, en de veranderingen, welke door de Evangelischen daarin gewenscht mogten worden, te moeten overlaten aan de synoden, welke met de opmerkingen en ervaringen der kerkelijke vierscharen over huwelijkszaken niet onbekend kunnen zijn.

Ook de beperkingen, waaraan de Protestanten volgens de tot dusver geldige wetgeving in Croatie en de militaire grensdistricten onderworpen waren, worden door het patent afgeschaft.

De grondslagen van de staatsregtelijke stelling der Evangelischen van de beide gezindheden, gelijk zij bij art. 26 der wet van 1791 en art. 3 der wet van 1844 vastgesteld zijn, worden bij het patent op nieuw bevestigd en daardoor zal wel alle twijfel weggenomen zijn, welke in den laatsten tijd omtrent de bedoelingen der regering ten deze geopperd zijn.

Denzelfden geest ademen de bepalingen omtrent jaarlijksche en aanzienlijke ondersteuningen uit 's Rijks schatkist, omtrent de verwaarborging van het vermogen van kerken en scholen, omtrent het regt der gemeenten, senioraten en superintendentien om eigendommen te verwerven, eindelijk omtrent het schoolwezen.

Bijzondere vermelding verdient art. 14 van het patent, volgens hetwelk ook Evangelische buitenlanders met toestemming der regering als bestuurders van gymnasien, industriescholen en kweekscholen voor volksonderwijs kunnen beroepen worden. Deze bepaling zal ongetwijfeld met vreugde begroet worden door alle vrienden van wetenschap en beschaving, want de heilrijke vruchten der werkzaamheid van geleerde mannen, die uit Duitschland naar Presburg, Leutschau, Eperies, Oedenburg enz. beroepen werden, zijn nog in levendig aandenken.

Marktberigten.

ROTTERDAM, 24 September.

De teekenen van eene ophanden zijnde verbetering in den algemeenen handelstoestand, waarvan wij in onze vorige melding maakten, zijn sedert meer en meer verwezenlijkt geworden. Men begint langzamerhand geloof te schenken aan de vredelievende bedoelingen en verzekeringen der krijggevoerd hebbende mogendheden en aan de daaruit te verwachten minnelijke eindschikking der politieke kwestien, het wantrouwen, waaronder de goederenhandel reeds zoo lang gebukt ging, maakt plaats voor eene kalme stemming en met deze begint, ook het vertrouwen zoowel onderling als in den prijsstand van sommige artikelen weder te keeren.

De verbeterde toon, welke dientengevolge ook op onze markt heerscht, gaat nog wel niet gepaard met eene bijzondere levendigheid in de omzettingen, doch zulks pleit des te meer voor de soliditeit van den basis, als zijnde hoofdzakelijk gegrond op de zich voordoende behoeften.

De koopers op speculatie nemen nog weinig deel aan hetgeen er omgaat, eensdeels omdat velen door de gemaakte ondervindingen weerhouden worden en anderdeels om het nog altijd eenigzins twijfelachtige der positie op politiek terrein, hetwelk op sommigen nog met groote omzigtigheid doet handelen.

Koffij. De gunstige indruk, teweeggebragt door den billijken afloop der N. H. M. veiling, vond ook plaats in Duitschland, alwaar men zich voor de veiling geheel en al terughield, doch op het tegenwoordig standpunt de *Java*-soorten weder vertrouwen schijnt te schenken. Men had wel is waar geen merkbare verlaging verwacht en was dus door den belangrijken teruggang eenigzints verrast; doch bij eene nadere beschouwing der veranderde positie van het artikel won dezelve spoedig algemeen vertrouwen en lokte zoowel van het binnen als buitenland talrijke orders uit, zoodat na de veiling de meeste nommers gezocht bleven en voor sommigen zelfs een avans besteed werd, zooals nos. 1, 2, 6 en 7 welke 1 c. boven de veilingprijzen bedongen. Ook goed ord. was moeijelijk zonder verhooging te vinden, zoodat in sommigen gevallen voor dringende behoeften ¼ c. avans betaald moest worden; waardoor de omzettingen deze week van weinig belang waren.

Thee. Tengevolge der laatste berigten van China en de daardoor veroorzaakte verhooging op de Engelsche markten, trok dit artikel zeer veel attentie. Onmiddelijk werd ord. *Java Congo* tot 96 à 98 c. en *Chineesch* tot 102 à 105 c. gezocht, en ongetwijfeld zou de omzet belangrijk geworden zijn, indien niet gebrek aan disponibelen voorraad de keuze beperkt had. Bij kleinen handel gingen de prijzen sedert langzaam vooruit en men noteert thans ord. *Chin. Congo* 108 à 110 c., *Java* 102 à 105 c., met eene willige stemming en veel vraag.

Suiker. Ruwe. De stand van dit artikel is weinig veranderd. Verkocht werden in de laatste 14 dagen:

203	kr. *Java* N°.	17¾ ex *Golden Rule*	. . .
702	„ „ „	14½ ex *Valparaiso* f 35½.	
254	„ „	fact 10 pr. *Eva. Johanna*	f 2 onder Julij van boord.
409	„ „ „	9 pr. *Haamstede*	
509	„ „	zeem. 10 à 11 pr. *Idem* f 32¾ voetstoots.	
587	„ „	diverse partijen pr. *Haamstede* en *Princessan Lovisa* tot verschillende prijzen.	

De houders bleven in het algemeen meer genegen de afloop der veiling op 27 dezer af te wachten welke de marktwaarde zal bepalen, en waarvan de taxatien meerendeels ook f 2 onder Julij zijn.

Rijst vindt iets meer vraag, zooals gewoonlijk in dit saisoen het geval is, indien zoo als nu het aardappel gewas niet medevalt, terwijl buitendien de kooplust eenigzints gestimuleerd wordt door de hier en daar zich voordoende klagten omtrent sommige graangewassen, welke door de aanhoudende hitte en het daarop gevolgde natte weder iets schijnen geleden te hebben.

De aflevering uit de 1ste hand bestonden in 1400 bn. *Tafel*, per *Haamstede*, tot f 9 en 4400 bn. *Java*, per *Oscar*, tot f 7¼.

Specerijen stil doch prijshoudend. De in veiling gebragte 2700 bn. *Peper* werden verkocht tot: N°. 1 ca. 1800 bn. à 24 c.; N°. 2 ca. 900 bn. à 25 c.

Tabak. Java soorten zonder handel.

Java Indigo zonder omzettingen in afwachting der ophanden zijnde veilingen. Voor particulieren zijn circa 70 kn. aangevoerd.

Katoen verkeert ingevolge de lustelooze berigten van de hoofdmarkten, en flaauwe stemming, zoodat het weinige dat er omging, nog tot iets lagere prijzen moet worden afgegeven.

Huiden blijven bij goede vraag langzaam stijgend. Sedert onze vorige gingen weder de navolgende partijen in de 2de hand over, als:

10000	stuks *O.-Ind. Runder-*	ex *Henriette*	tot 38	à 47
743	„ „	„ *Agamemnon*	„ 40	„ 46
500	„ *Buffel-*	„ *Nova Zembla*	„ 27	„ 33
360	„ „	„ *Cornelia*	„ 22	„ 25
429	„ *O.-Ind. Runder-*	„ *Doggersbank*	„ 42	„ 47
212	„ „	„ *Maarten van Rossem*	„ 48	„ 54

De in onze vorige vermelde 3000 stuks *Runder-* per *Princes Amalia* bedongen 45 à 50 c.

Banca Tin vindt weinig vraag, doch houdt zich evenwel staande op f 85, waartoe ca. 1000 blokken nemers vonden, terwijl men vooraf voor 200 blokken f 85½ bedong.

In *Arak* ging niets om dan een partijtje van 50 legg. per *Créole*, welke te Amsterdam tot geheimen prijs werden gedaan. De enorme voorraad is nog met eenige partijtjes vermeerderd en bestaat thans uit: 1126/1, 42/2 leggers alhier en 1109/1, 108/2 leggers te Amsterdam.

Bindrotting traag afgaande; slechts tot eene verlaging van ca. f 2 op de laatste veilingsprijzen te verkoopen. Afgedaan werden 3750 bossen per *Oxus* à f 10½ 5858 bossen per *Twee Anthony's* à f 9½, 3639 bossen Padang per *Gouverneur van Swieten* à f 8.

Van elk ongeteekend artikel in het Samarangsch Advertentie-Blad voorkomende, hetwelk geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat is de schrijver

J. H. DE GROOT.

Gedrukt en Uitgegeven bij de Groot, Kolff & Co., Samarang.